

DZIEN

10 stron

**10
GR.****BYDGOSKI**

ILUSTROWANY

ORAZ WYDAWNICTWA: **DZIEN POMORZA — DZIEN GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY — GAZETA GDAŃSKA — DZIEN KOCIEWSKI
DZIEN TCZEWSKI ILUSTROWANY — GAZETA MORSKA ILUSTROWANA — DZIEN CHELMIŃSKI
DZIEN KUJAW — GAZETA MOGLEŃSKA**

Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, ul. Marszałka Focha 12. Telefon: 22-18. Konto czekowe P. K. O. 20F.868

**Rzadki przykład niezachwianej wiary
w Ligę Narodów****Poco Haile Selassie przybył do Europy?**

Londyn, 1. 6. (PAT.) „Daily Express“ zamieszcza wywiad z cesarzem Haile Selassie, udzielony korespondentowi dziennika w Gibraltarze. Haile Selassie powiedział: „Jestem zadowolony, udając się do Anglii. Miałem dowody sympatii ludności angielskiej dla mej sprawy. Świadczy o tem przyjęcie, z jakim spotkałem się tutaj ze strony władz wojskowych i morskich.“

Na zapytanie, jaki jest cel jego podróży do Anglii, cesarz odpowiedział: „Pragnę bronić Abisynji wobec całego świata.“

Na zapytanie dziennikarza, jak długo zamierza pozostać w Anglii, Haile Selassie odrzekł: „Tak długo, jak to będzie konieczne.“

Przedstawiciel „Daily Express“ zwrócił się do Haile Selassie z zapytaniem, czy uda się 16 czerwca do Genewy.

Odpowiedź cesarza brzmiała: „Sprawa abisyńska może być słusznie załatwiona tylko w Genewie.“

Dziennikarz zapytał się następnie, czy cesarz zamierza osobiście domagać się utrzymania sankcji.

— Mam nadzieję — powiedział Haile Selassie — iż w dalszym ciągu będą przetrzymane zasady Ligi Narodów.

— Czy wasza cesarska mość — zapytał dziennikarz — ma nadzieję powrócić do Abisynji

— Mam absolutne zaufanie do Ligi Narodów — odpowiedział cesarz.

Haile Selassie oświadczył, iż najbliższym celem jego jest wyjaśnienie światu sprawy Abisynji. Cesarz wyraził nadzieję, iż prawdopodobnie będzie mógł udać się do swej willi w Vevey.

**Organizację Afryki Wschodniej
uchwaliła włoska rada ministrów**

Rzym, 1. 6. (PAT.) Agencja Stefani donosi:

Rada ministrów uchwaliła ustawę o organizacji politycznej i administracyjnej włoskiej Afryki Wschodniej.

Afryka wschodnia będzie podzielona na pięć prowincji, podległych generalnemu gubernatorowi-wicekrólowi.

Działalność rządu centralnego będzie

oparta na dwóch ciałach doradczych i radzie rządowej, złożonej z wyższych funkcjonariuszy oraz radzie generalnej, w skład której wejdzie sześciu obywateli włoskich i sześciu szefów tubylczych.

Cechą charakterystyczną nowej ustawy jest poszanowanie słusznych interesów ludności Afryki Wschodniej i ochrona kultów lokalnych.

Nowy incydent angielsko-włoski**W Libji aresztowano lotnika angielskiego**

Londyn, 1. 6. (PAT.) „Daily Herald“ donosi, iż incydent, jaki niedawno wydarzył się w Libji, jest obecnie rozpatrywany przez Foreign Office, które dotychczas nie podało go do publicznej wiadomości. Według „Daily Herald“, incydent ten przedstawiał się w sposób następujący:

Kapitan angielski Walter Rogers, lotnik samolotu komunikacyjnego „Imperial Airways“, był zmuszony do wylądowania w miejscowości Mesyan w Libji. Został on niezwłocznie aresztowany przez władze włoskie wraz ze swymi trzema towarzyszami. Rogers rzekomo był traktowany w sposób niewłaściwy

przez żołnierzy włoskich, którzy zmusili go wraz z towarzyszami do paradowania w sposób śmieszny przed oddziałem wojsk tubylczych. Władze włoskie stwierdziły, iż papiery lotników są w porządku, uznają jednak, że lotnicy przelecieli nad terytorjum wojskowym

Wkońcu lotnicy angielscy zostali wypuszczeni na wolność i Rogers przybył do Kairu, gdzie złożył raport, o incydencie.

„Daily Herald“ dodaje, iż brytyjskie ministerstwo spraw zagranicznych zamierza domagać się oficjalnego przeproszenia od rządu włoskiego.

**Nuncjusz apostolski na
Zamku**

Pan Prezydent R. P. przyjął na audjencji pożegnalnej J. E. ks. nuncjusza apostolskiego Kardynała Marmaggię, poczem zatrzymał go na śniadaniu.

**Polscy baloniarze w Rumunii
Balon „Katowice“ lądował szczęśliwie**

Bukareszt, 1. 6. (PAT.) Balon „Katowice“ wylądował dzisiaj około godz. 9 rano na terytorjum Rumunii w miejscowości Presiza, o kilka klm. od Turn Severin. Lotnicy byli zmuszeni do lądowania z powodu ulewnego deszczu i wylądowań atmosferycznych. Lądowanie odbyło się bez wypadku.

Lotnicy po zwinieniu balonu, udali się pociągiem do Bukaresztu. Miejscowe władze cywilne i żandarmerja okazały lotnikom polskim jak najdalej idącą pomoc.

Ruch wycieczkowy na wybrzeżu

Z okazji dwóch dni świąt na wybrzeżu przybyło wiele wycieczek. Jedną z tych wycieczek z Górnego Śląska w liczbie ok. 1000 osób zakwaterowała się w Jastarni i na Helu.

**Agitacja komunistyczna
w Palestynie****Broszury nawołujące żołnierzy
brytyjskich do buntów**

Londyn, 1. 6. (PAT.) Reuter donosi z Jerozolimy: W ręce władz w Jerozolimie dostały się broszury w języku angielskim, nawołujące żołnierzy brytyjskich do buntu. Broszury te są podpisane przez „Centralny komitet komunistycznej partii palestyńskiej“.

Broszury komunistyczne, redagowane w języku hebrajskim, były rozdawane wśród robotników-Żydów. Nawołują one do poparcia strajku arabskiego „przeciwko imperjalizmowi i sjonizmowi“.

**Pierwsze posiedzenie francuskiej
Izby Deputowanych****Sesję odroczono do środy**

Paryż, 1. 6. (PAT.) Pierwszy dzień 16-ej legislatury rozpoczął się od inauguracyjnego posiedzenia Izby Deputowanych, w czasie którego najstarszy wiekiem dep. Salles wypowiedział dłuższe okolicznościowe przemówienie, wzywając do zachowania zgody wewnętrznej.

Komuniści i socjaliści powstrzymali się od wszelkich manifestacji. Jedyną demonstracją było wystąpienie sufrażystek francuskich, które z galerji rzucały ulotki, domagające się przyznania kobietom praw wyborczych.

Posiedzenie dzisiejsze miało charakter czysto formalny i trwało tylko pół godziny, poczem sesja została odroczona do środy.

**Strajk francuskich metalowców
wygasa**

Paryż, 1. 6. (PAT.) W okręgu paryskim strajkuje jeszcze 8.000 robotników przemysłu metalurgicznego.

Wybuchł również strajk 6.000 robotników, zatrudnionych w 40 wielkich pralniach w Paryżu i okolicach.

Korsykanie nie lubią faszystów

Ajaccio, 1. 6. (PAT.) Wczoraj odbyła się inauguracja nowego gmachu konsulatu włoskiego w Ajaccio. w ciągu nocy mury konsulatu pokryto antyfaszystowskimi hasłami.

Konsul włoski zgłosił protest, władze wdrożyły dochodzenia.

**Pogodne Zielone Świątki
miały tylko środkowe i wschodnie dzielnice kraju**

Warszawa, 1. 6. (PAT.) Stan pogody w Polsce o godz. 7: W zachodniej połowie kraju było przeważnie pochmurno, z deszczem w południowo-zachodnich dzielnicach. W pozostałej części Polski było jeszcze dość pogodnie lub pogod-

nie, lecz o zachmurzeniu wzrastającym. Temperatura o godz. 7 wynosiła: od 9 st. do 15 st. w zachodniej połowie, a od 13 do 20 st. we wschodniej.

Opady za dobę ubiegłą ogarnęły: Pomorze, Wielkopolskę, Wileńszczyznę,

Wyżynę Małopolską, Śląsk, Podhale, Tatry i Małopolskę wschodnią. Dość obfite były one w okolicach Torunia i Katowic (do 17 mm) oraz na Pokuciu (do 13 mm).

O godz. 14 we wschodnich dzielnicach utrzymywała się pogoda słoneczna i upalna o zachmurzeniu wzrastającym i gdzieś z burzą, w pozostałej części kraju zachmurzenie było naogół duże z przelotnymi deszczami. Temperatura była znacznie niższa. O godz. 14-tej termometr wskazywał: 10 st. w Gdyni, 11 st. w Poznaniu, 12 st. w Łodzi, 14 st. w Katowicach, 15 st. w ZakoPanem, 16 st. w Cieszynie, 19 st. w Warszawie, 20 st. w Krakowie i Kielcach, 23 st. w Wilnie, 24 st. we Lwowie, 27 st. w Pińsku i Brześciu nad Bugiem i Leśnej pod Baranowiczami a 28 st. w Łucku, Tarnopolu i Powiersku.

Kłeska endecji w Zgierzu**W wyborach do rady miejskiej utraciło Stronnictwo Narodowe
6 mandatów**

Łódź, 1. 6. (PAT.) W dniu 31 maja odbyły się wybory do rady miejskiej w Zgierzu. Silną agitację wyborczą rozwinęło Stronnictwo Narodowe, posiadające w poprzedniej radzie miejskiej połowę mandatów (16). Sprowadziło ono nawet specjalne bojówki wyborcze z Łodzi. Na ulicach doszło parokrotnie do bójek między bojówkami Stronnictwa Narodowego a zwolennikami P. P. S. Policja szybko przywróciła spokój, aresztując awanturników.

Stronnictwo Narodowe poniosło znaczną porażkę, straciło bowiem aż 6 mandatów. Podział mandatów przedstawia się następująco: P. P. S. i Zw. Kławsowe — 11, Stronnictwo Narodowe — 10, Polski Komitet Włoborczy — 5, Niemcy — 3 ugrupowania żydowskie — 3.

Protokół polsko-gdański

usprawni stosunki gospodarcze między Polską a Wolnym Miastem

„Danziger Vorposten“ i „Danziger Neueste Nachrichten“ ogłaszają komunikat oficjalny o podpisaniu protokołu polsko-gdańskiego bez komentarzy.

Socjalistyczny „Danziger Volksstimme“ dołącza do komunikatu PAT'a własny komentarz, który stwierdza, że wiadomość o podpisaniu protokołu spotka się niewątpliwie z ogólnym zadowoleniem.

Ważnym jest punkt b. protokołu — pisze „Danziger Volksstimme“, według którego ułatwiony ma być obrót płatni-

czy z Gdańskiem. Związane z tem sprawy są bardzo trudne, czego dowodem jest wyłonienie dwóch podkomisji.

Otworzenie mieszanej komisji polsko-gdańskiej dla spraw dewizowych dowodzi, że obie strony starają się o znalezienie modus vivendi. Jeżeli ro-

kowania polsko-gdańskie nie znalazły jeszcze w podpisanym protokole pozytywnego uregulowania poszczególnych spraw, to uprawniają jednak do nadziei, że dalszy ciąg rokowań przyniesie rozwiązanie, które przyniesie ulgę trudnościom gospodarszym Gdańska.

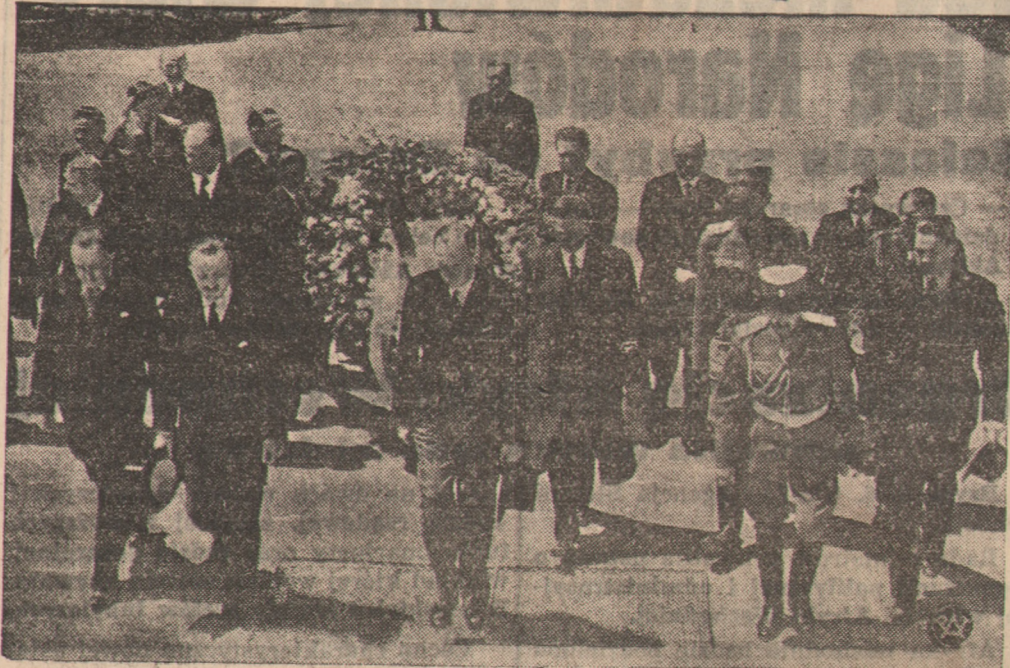
Czwarty zjazd porozumienia prasowego polsko-jugosłowiańskiego w Białogrodzie

Dnia 27, 28 i 29 maja odbył się w Białogrodzie 4-ty zjazd porozumienia prasowego polsko-jugosłowiańskiego, w którym uczestniczył również członek naszej redakcji, p. red. Wacław Górnicki.

Ostatnie posiedzenie zjazdu zamknął poseł Sokicz serdecznym przemówieniem, w którym m. in. oświadczył, że zjazd dokonał pożytecznej i ważnej pracy politycznej. Stwierdzono bowiem po raz 4-ty wobec całe-

go świata solidarność prasy polskiej i jugosłowiańskiej. Ministrowie spraw zagranicznych naszych krajów znajdują w naszym porozumieniu szczerą poparcie. Po szczęśliwym wyniku naszych obrad jesteśmy przekonani, że wkrótce będziemy zbierali owoce naszej pracy w dziedzinie polityki pozytywnej i konstruktywnej, w dziedzinie pracy kulturalnej i gospodarczej.

Z pobytu p. ministra Becka w Belgradzie

Zdjęcie przedstawia moment składania przez p. min. J. Becka, wieńca na grobie króla Aleksandra

Hitler świętością narodową

Niemiecka ustawa o ochronie symbolów narodowych

W Berlinie ogłoszono dalszą listę przedmiotów zakazanych na mocy ustawy o ochronie niemieckich symbolów narodowych. Wśród rzeczy zakazanych znajdują się m. in. przykrywka szklanki od piwa, na której widnieje podobizna członka służby pra-

oy, dalej swastyka fosforowana, świeca w nocy, oraz pocztówki reklamowe pewnej znanej firmy sucharków, przedstawiające kanclerza Hitlera na tarasie pewnego hotelu, trzymającego w ręku paczkę sucharków tej firmy.

Surowy wyrok sądu niemieckiego na duchownego za przestępstwa dewizowe

Sąd krajowy w Berlinie rozpatrywał w drugiej instancji sprawę 50-letniego ks. Sebastjana Aignera, administratora południem, prowincji Zakonu Redemptorystów. O. Aigner odpowiadał za przestępstwa dewizowe i został w poprzedniej instancji skazany na 4 lata ciężkiego więzienia, łącznie z 5-letnią utratą praw honorowych oraz na grzywnę 285.560 Rm.

Berliński sąd krajowy, do którego od-

wołał się O. Aigner, podwyższył karę do 4 lat i 3 mies. ciężkiego więzienia łącznie z 5-letnią utratą praw honorowych oraz 312.000 Rm grzywny. Wyrok umotywowany został wykryciem dalszej afery przemytniczej, obciążającej O. Aignera. Poza aferami wykrytymi poprzednio, O. Aigner miał osobiście przemyścić kwotę 105.000 Rm. do Holandji.

10.000 pielgrzymów w bazylice św. Piotra na uroczystościach ku czci Ojca Świętego

W dniu 31 maja papież rozpoczął 80 rok życia. Na uroczystości, jakie odbyły się z tej okazji w Watykanie, przybyło do Rzymu około 10.000 pielgrzymów katolickich, w tem grupa Polaków pod przewodnictwem ks. prałata Brossa.

Na nabożeństwie w bazylice św. Piotra obecnych było 23 kardynałów oraz cały korpus dyplomatyczny, akredytowany przy stolicy apostolskiej. Papież przybył do bazyliki o godz. 10,40. Według tradycyjnego ceremoniału odbyła się uroczysta msza pontyfikalna, poczem papież wśród głębokiej ciszy udzielił błogosławieństwa „urbi et orbi“.

Haile Selassie w drodze do Londynu na pokładzie parowca „Oxford“

Gibraltar (Pat). Na pancerniku „Hood“ odbyło się przyjęcie dla Negusa, poczem admirał Sir Roger Backhouse podejmował cesarza śniadaniem na okręcie admirałskim dowódcy floty brytyjskiej „Rodney“.

W rozmowie z korespondentem Reutera Haile Selassie oświadczył, że nie powziął jeszcze żadnych projektów akcji politycznej, jaką ma przedsięwziąć.

W niedzielę wieczorem cesarz wyjechał do Anglii na pokładzie parowca „Oxford“.

„Memorial Day“

w Stanach Zjednoczonych

W całych Stanach Zjedn. obchodzony był uroczystości „Memorial Day“. We wszystkich miastach przetrącały pochody, złożone z weteranów wojny domowej, wojny hiszpańsko-amerykańskiej i wojny światowej. Prezydent Roosevelt wziął udział w obchodzie zorganizowanym na cmentarzu Arlington, gdzie znajduje się Grób Nieznanego Żołnierza.

Gen. Pershing, przemawiając w Arlington, podkreślał konieczność zachowania pokoju światowego i utrzymania amerykańskich ideałów demokratycznych, aby „nie umożliwić opanowanie kraju przez dyktaturę“.

Powódź w Tyflisie

Z Tyflisu donoszą o niezwykle gwałtownej ulewie tropikalnej, połączonej z piorunami i gradobiciem. Ulice w ciągu kilku minut zamieniły się w rwące potoki, a place w jeziora. Powódź, wywołana przez ulewę, naniósł z gór na ulice masy piasku i żwiru.

Krwawe zaburzenia w Hiszpanji 22 zabitych i wielu rannych

W pobliżu Helin (prowincja Albacete) doszło do poważnych zaburzeń. 22 osoby zostały zabite, a wielu rannych. Zaburzenia spowodowane zostały przez wtargnięcia robotników rolnych do majątku ziemskiego. Gwardja cywilna interwenjowała z rozkazu gubernatora i aresztowała 50 osób. Gdy gwardziści szli przez wieś z aresztowanymi, właściciele zaatakowali żołnierzy. Wywiązała się krwawa walka, której wyniki wskazują podane wyżej liczby.

Porażka „Queen Mary“ w walce o błękitną wstęgę Atlantyki

Korespondent Reutera na pokładzie „Queen Mary“ donosi, że porzucono już nadzieję pobicia rekordu, ustalonego przez „Normandie“ w czasie pierwszej podróży.

Przez dłuższy czas parowiec płynął w strzele gęstej mgły, naskutek czego musiał znacznie zmniejszyć szybkość.

Nowy ambasador R. P. u prezydenta Stanów Zjedn.

Nowy York. Nowomianowany ambasador R. P. Potocki złożył prezydentowi Rooseveltowi swe listy uwierzytelniające.

Dwa wagony akt

przewieziono do Pragi w sprawie towarzystwa „Phoenix“

Z Wiednia nadeszły do Pragi akta, dotyczące praskiego oddziału „Phoenix“. Stanowią one ładunek niemal dwu wagonów kolejowych. Wobec nadejścia aktów, można będzie rozpocząć śledztwo i ustalić definitywnie kwotę niedoboru, którą prywatnie określa się na sumę około 800 milionów koron, a nawet do miljarda. Wobec obfitości akt należy przypuszczać, że śledztwo potrwa dłuższy czas.

Żywcem pochowana

Strasne następstwa letargu

W Tucuman, w Argentynie, niejaką Maria Mello, po silnym ataku serca, uznano za martwą i pochowano. Osiem dni później grabarze cmentarza zostali zaalarmowani jękami z pod ziemi. Stwierdzono, że niesamowite szmery pochodzą z grobu Marji Mello. Odgrzebano wkrótce kobietę, którą znaleziono w innej pozycji, niż była pochowana. Lekarze stwierdzili, że nieszczęśliwa ocknęła się z letargu i zmarła z przerażenia.

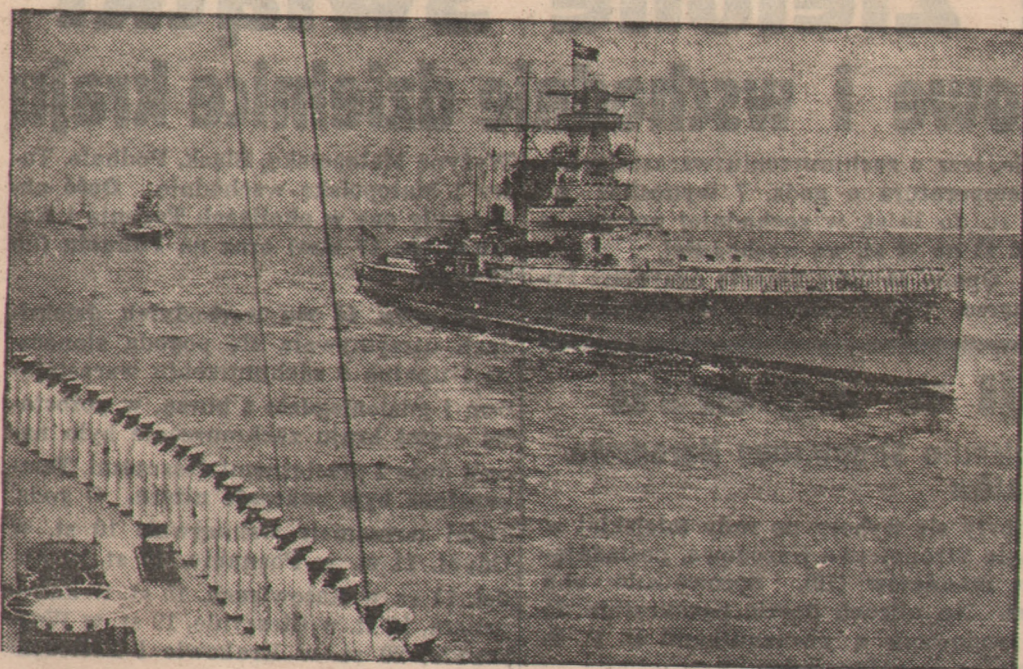
Przy zaparciu stołka, wzdęciu brzucha, nadkwaśności soku żołądkowego, bólach głowy, przeczuleniu, uczuciu strachu, ogólnym ziem samopoczuciu zmęczeniu, łagodnie działająca naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa daje łatwe wypróżnienie, uwalnia organizm od pozostałości w jelitach i w wielu wypadkach zapobiega zapaleniu ślepej kiszki. — Zalecana przez lekarzy.

Siałom narciarski podczas Zielonych Świąt

W pierwszym dniu Zielonych Świąt, które ścignęły do Zakopanego liczne zastępy turystów i wycieczkowiczów dzięki bardzo ładnej pogodzie ruch w Tatrach, a przede wszystkim na kolejce linowej na Kasprowy był h. silny. Kolejka na szczyt Kasprowego przejechało ponad 1000 osób.

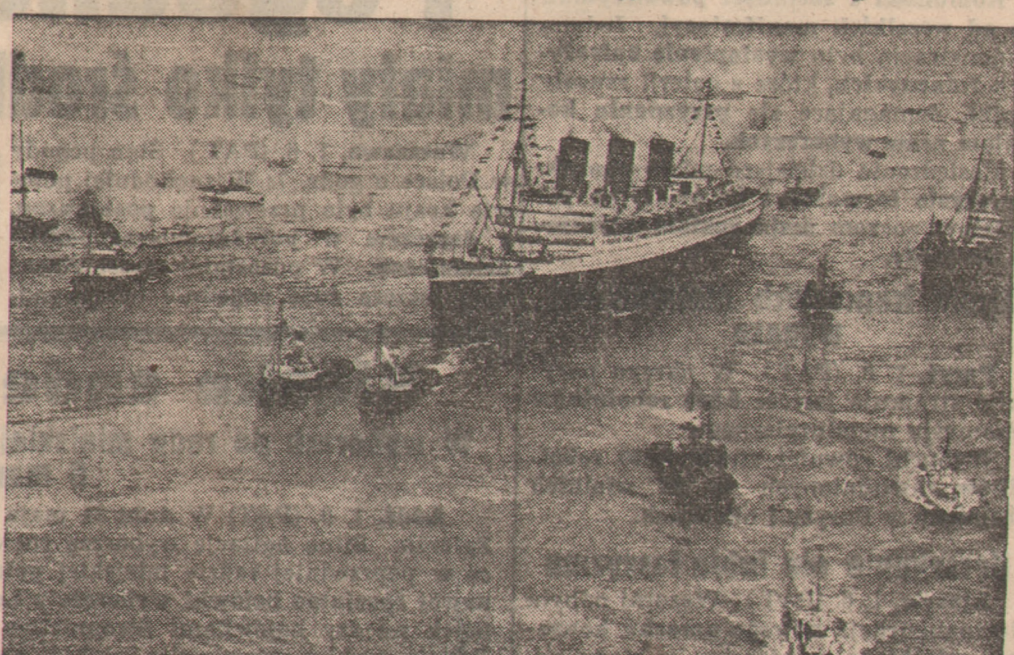
W godzinach popołudniowych Narciarski Klub Zjazdowy zorganizował na stokach Beskidu pokaz skoków narciarskich ze sztucznej skoczni oraz siałom, w którym wzięło udział około 30 narciarzy z Maruszami na czele. Warunki śnieżne zupełnie dobre, czego dowodem, że uzyskiwano wcale porażne długości w skokach, bo około 30 mtr.

Fragment defilady

floty niemieckiej w Kilonii

Pierwsza wielka podróż „Queen Mary“

Zdjęcie nasze przedstawia „Queen Mary“ w czasie opuszczania portu

Otwarcie sesyj Sejmu i Senatu

Zarządzenie P. Prezydenta Rzplitej

Pan Prezydent Rzeczypospolitej zarządzeniem z dnia 30 maja otworzył z tym dniem sesje nadzwyczajne Senatu i Sejmu.

O godz. 12,45 dyrektor biura prawnego Prezydium Rady Ministrów p. Władysław Paczoski przybył do gmachu Sejmu, gdzie doręczył panu marszałkowi Carowi zarządzenie Pana Prezydenta R. P. o otwarciu sesji nadzwyczajnej Sejmu.

Następnie pod nieobecność p. marszałka Senatu Prystora p. dyr. Paczoski doręczył zarządzenie Pana Prezydenta R. P. o otwarciu sesji nadzwyczajnej Senatu dyr. biura Senatu p. Piaseckiemu.

Zarządzenie P. Prezydenta o otwarciu sesji nadzwyczajnej Sejmu brzmi:

„Na podstawie art. 12 pkt. c) ustawy konstytucyjnej otwieram z dniem dzisiejszym sesję nadzwyczajną Sejmu dla załatwienia następujących projektów ustaw:

W sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o granicach Państwa.

W sprawie ratyfikacji podpisanego w Brukseli dnia 2 marca 1936 r. układu dodatkowego do traktatu handlowego pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Unją Ekonomiczną Belgijsko-Luksemburską z dnia 30 grudnia 1922 r.

W sprawie ratyfikacji porozumienia celnego między Rzeczpospolitą Polską a Związkiem Socjalistycznych Republik Rad w formie not, wymienionych w Warszawie dnia 3 marca 1936 r.

W sprawie ratyfikacji podpisanego w Warszawie dnia 13 marca 1936 r. protokołu dodatkowego do układu dodatkowego z dnia 3 lutego 1934 r. do konwencji handlowej polsko-szwajcarskiej z dnia 26 czerwca 1922 r.

W sprawie ratyfikacji protokołu taryfowego polsko-norweskiego, podpisanego w Warszawie dnia 14 marca 1936 r.

Nowy podsekretarz stanu w Ministerstwie W. R. i O. P.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej mianował profesora Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego dr. Józefa Ujejskiego podsekretarzem stanu w Ministerstwie W. R. i O. P.

B. min. Michałowski złożył mandat senatora

B. minister Czesław Michałowski złożył mandat senatora R. P. w związku z objęciem stanowiska pisarza hipotecznego.

Reorganizacja biur Prezydium Rady Ministrów

Jak się dowiadujemy, w biurach Prezydium Rady Ministrów nastąpiła reorganizacja. Utworzono biuro zadań specjalnych, którego dyrektorem został mjr. M. B. Lepecki, dotychczasowy dyrektor biura prezydalnego prezesa Rady Ministrów.

Na stanowisko dyrektora biura prezydalnego prezesa Rady Ministrów został powołany p. Jerzy Brzozowski, dotychczasowy szef sekretariatu ministra spraw wewnętrznych.

„Mikołaj Kopernik” Morstina w Budapeszcie

W Budapeszcie odbyły się w Teatrze Miejskim dwa przedstawienia sztuki biograficznej Morstina „Mikołaja Kopernika”, w wykonaniu zespołu teatralnego studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego. Jak wiadomo, prapremjera „Mikołaja Kopernika” odbyła się w roku zeszłym w Toruniu w Teatrze Ziemi Pomorskiej. Na obu przedstawieniach sala największego teatru w Budapeszcie, licząca 3400 miejsc, wypełniona była po brzegi. Na wczorajszym przedstawieniu obecni byli rektorzy i dziekani wyższych uczelni Budapesztu, przystrojeni w insygnia uniwersyteckie oraz przedstawiciele rządu i władz miejskich.

Zespół polski podczas swego pobytu w Budapeszcie był gościem Uniwersytetu i Min. Oświaty. Członkowie zespołu byli niezwykle serdecznie podejmowani przez tut. władze akademickie i miejskie.

W sprawie ratyfikacji protokołu taryfowego polsko-estońskiego, podpisanego w Warszawie dnia 23 marca 1936 r.

W sprawie ratyfikacji konwencji taryfowej pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Holandji, podpisanej w Hadze dnia 9 kwietnia 1936 r.

O dodatkowych kredytach na r. 1936/37.

O upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów.

O paszportach.

O zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1923 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli.

O monopolu loteryjnym.

O Trybunale Stanu.

O zmianie ustawy z dnia 22 czerwca 1925 r. o wyścigach konnych.

O zalesieniu niektórych nieużytków.

W sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o przejmowaniu na własność Państwa gruntów za niektóre należności pieniężne.

Warszawa, dnia 30 maja 1936 r.

Prezydent Rzeczypospolitej:

(—) I. Mościcki.

Prezes Rady Ministrów:

(—) Sławoj-Składkowski.

Zarządzenie P. Prezydenta R. P. o otwarciu sesji nadzwyczajnej Senatu ma brzmienie analogiczne.

* * *
Marszałek Car wyznaczy pierwsze posiedzenie Sejmu na czwartek, dnia 4 bm. na godz. 12 w południe.

Karo-Franck
przyprawa w kostkach!

w takich kostkach

i w takim pudełku

Nowy przybytek nauki

Poświęcenie kamienia węgielnego gmachu chemji Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego

W piątek odbyła się uroczystość poświęcenia kamienia węgielnego gmachu chemji Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego przy ul. Pasteura. Uroczystość tę zaszczycił swą

obecnością Pan Prezydent Rzeczypospolitej. Na uroczystość przybyli p. Minister W. R. i O. P. prof. Świętosławski, minister Przemysłu i Handlu Roman, b. minister W. R. i O. P. Waclaw Jędrzejewicz, rektorzy i pro-

fesorowie wyższych uczelni warszawskich, przedstawiciele władz państwowych i młodzież akademicka.

W chwili przybycia Pana Prezydenta R.

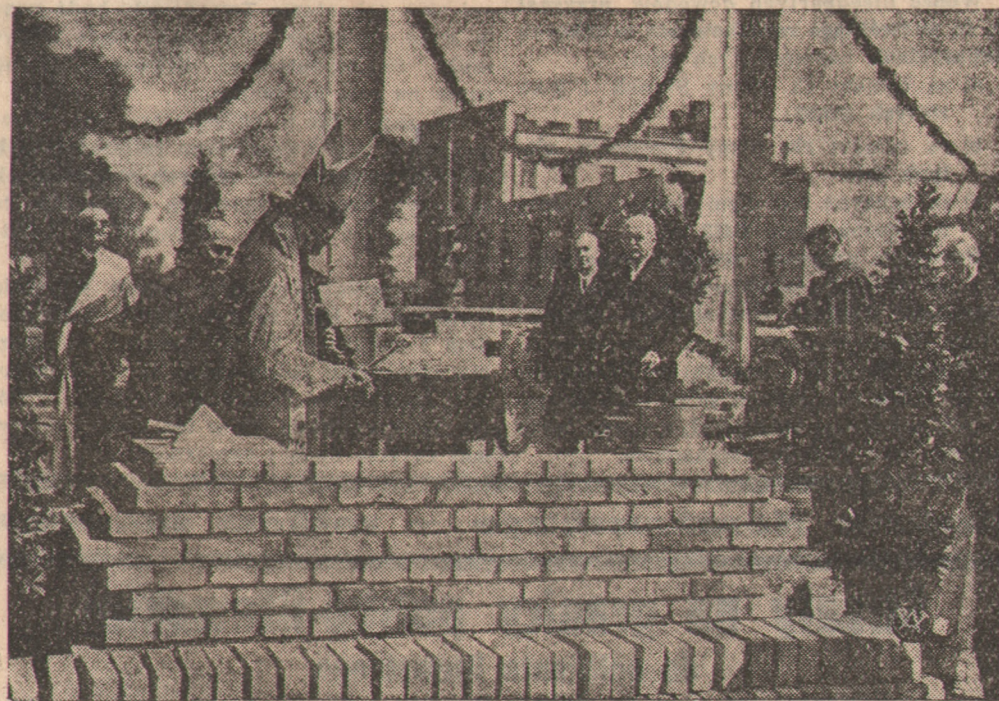
wienie.

Po odczytaniu aktu erekcyjnego przez dziekana wydziału matematyczno-przyrodniczego U. J. P., prof. dr. Mazurkiewicza, odbyła się uroczystość wmurowania aktu. Aktu założenia kamienia węgielnego dokonał P. Prezydent przez symboliczne uderzenie młotkiem w mur a po Panu Prezydencie ministrowie: W. R. i O. P. prof. Świętosławski, Przemysłu i Handlu Roman, b. minister Waclaw Jędrzejewicz, ks. biskup Szlągowski, rektor Pieńkowski, profesoro- wie Uniwersytetu J. P.

W czasie tej uroczystości chór akademicki odśpiewał hymn „Gaudē Mater”, po- czym wygłosił przemówienie rektor Uni- wersytetu dr. Pieńkowski. Na wstępie rek- tor Pieńkowski po podkreśleniu, że dzisiejsza uroczystość jest dniem wielkiej wagi dla Uniwersytetu, wskazał na konieczność budowy gmachów chemji ze względu na wzrastającą stale liczbę słuchaczy oraz na obecne ciężkie warunki pracy naukowej, po- czym skreślił historję budowy gmachu.

Po odśpiewaniu przez chór „Gaudeamus” Pan Prezydent R. P. w towarzystwie pp. mi- nistrów zwiedził tereny budowy gmachów.

Budowę gmachów chemji rozpoczęto we wrześniu 1935 r. Budynek trójpoziomowy, obłożony piaskowcem, mieścić się będzie na placu o powierzchni około 14.000 mtr. kw. Gmachy mieścić będą 5 zakładów chemicz- nych: zakład chemji nieorganicznej, orga- nicznej, fizycznej, biochemji, technologii chemicznej. Tereny pod budowę gmachów zostały przekazane Uniwersytetowi J. P. przez Ministerstwo Spraw Wojskowych.

Moment poświęcenia kamienia węgielnego przez ks. biskupa Szlągowskiego w obecności P. Prezydenta RP i członków Rządu

obecnością Pan Prezydent Rzeczypospolitej. Na uroczystość przybyli p. Minister W. R. i O. P. prof. Świętosławski, minister Przemysłu i Handlu Roman, b. minister W. R. i O. P. Waclaw Jędrzejewicz, rektorzy i pro-

fesorowie wyższych uczelni warszawskich, przedstawiciele władz państwowych i młodzież akademicka.

W chwili przybycia Pana Prezydenta R. na miejsce uroczystości chór akademicki koła „Lira” odśpiewał hymn narodowy.

Poświęcenia kamienia węgielnego doko- nał ks. biskup dr. Szlągowski, który na- stępnie wygłosił okolicznościowe przemó-

Pod godłem „Białego Kruka”

obraduje w Warszawie międzynarod. zjazd bibliotekarzy

W niedzielę w południe w Auditorium Maximum Uniwersytetu J. P. w Warszawie odbyło się uroczyste otwarcie pozostającego pod protektoratem Pana Prezydenta Rzplitej IV Zjazdu Bibliotekarzy Polskich oraz IX konferencji Międzynar. Komitetu Biblio- tek.

Otwarcia Zjazdu w imieniu Rady Związku Bibliotekarzy Polskich i Komitetu Organizacyjnego dokonał prezes Komitetu p. Jan Muszkowski, wygłaszając przemówienie, w którym złożył gorące podziękowanie Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej za otoczenie Zjazdu swoim wysokim protektora- tem oraz przedstawicielom władz za okaza- ną organizatorom pomoc. Skolei, zwracając się w językach francuskim, niemieckim i angielskim do uczestników IX Konferencji Międzynar. Komitetu Bibliotek, mówca dał wyraz swej radości z powodu obecności na zjeździe najznakomitszych przedstawicieli całego świata.

W imieniu Komitetu Organizacyjnego p. Muszkowski powołał do Prezydium Hono- rowego IV Zjazdu Bibliotekarzy Polskich msgr. Eugenjusza Tisserant, proprefekta Biblioteki Apostolskiej Watykańskiej, oraz pp. prof. dr. Fryderyka Papégo z Krakowa,

senjora bibliotekarzy polskich Stefana Dem- bego, twórcę i dyrektora Biblioteki Narodowej w Warszawie.

Następnie p. Muszkowski zaprosił na przewodniczącego zjazdu p. dr. E. Kuntzego, dyrektora Biblioteki Jagiellońskiej w Kra- kowie.

Dr. Kuntze, obejmując przewodnictwo, wygłosił przemówienie, w którym powie- dział m. in.: „My, bibliotekarze polscy, pra- cujemy nad tem, aby książka, która oddana jest naszej pieczy w bibliotekach, jaknajle- piej mogła spełnić swe zadania, aby najwy- datniej służyła pracy naukowej, aby jak- najszerszej rozchodziła się wśród społeczeń- stwa, podnosząc poziom jego oświecenia, utrwalając i rozwijając to, co szkoła za- szczepiła w młodych umysłach.”

Skolei zabrał głos p. minister W. R. i O. P. prof. W. Świętosławski, wygłaszając pod adresem uczestników Konferencji Międzynar. Komitetu Bibliotek w języku francuskim dłuższe przemówienie, w któ- rem podkreślił, że najszersze sfery naukowe polskie oceniają w całej pełni zaszczytne i wielkie zadanie, które spełniają biblioteki całego świata; one to bowiem są najcenniej- szymi skarbnicami tego, co jest wynikiem

twórczej, efektywnej pracy myśli ludzkiej.

Po przemówieniu p. ministra powitał zjazd w imieniu Międzynar. Komitetu Bi- bliotek wiceprezes Federacji Międzynarod. Związków Bibliotekarzy p. Gedet z Berna Szw. Mówca przedstawił liczne względy, które skłoniły Federację Międzynarod. do przyjęcia zaproszenia bibliotekarzy polskich zwołania do stolicy Polski obecnej sesji Ko- mitetu Bibliotek, zaznaczając, iż biblioteka- rze zagraniczni znajdują tu warunki szcze- gólnie przyjazne dla badań nad zagadnie- niami, figurującymi w programie obrad. Mówca zaznaczył, że epoka wielkich wynalazków technicznych, takich jak kino, radjo etc. nie tylko nie osłabiła znaczenia biblio- tek, lecz przeciwnie, sprzyja ich rozwojowi na całym świecie. P. Gedet, porównuje łańcuch bibliotek, opasujący świat, do łań- cucha, o którym mówi Mickiewicz w swej „Odzie do młodości”.

Po przemówieniu p. Gedet, na zakoń- czenie posiedzenia inauguracyjnego profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego teoretyk księ- goznawstwa dr. Kazimierz Dobrowolski wy- głosił w języku francuskim prelekcję p. t.: „Wiedza o książce”.

W procesie grudziądzkim: Dziś świadkowie zeznają Twardowski przyznaje się...

Wrażenia z pierwszych dni rozprawy

(Od własnego wysłannika).

Po przerwie świątecznej rozpoczyna się dziś o godz. 10.30 dalszy ciąg procesu b. starosty Twardowskiego; po wyjaśnieniach oskarżonych zakończonych w piątek ub. tygodnia, w toku dzisiejszej rozprawy zeznać będą świadkowie oskarżenia.

Zeznania oskarżonych, zwłaszcza Twardowskiego, żywo komentowane są zarówno przez obecnych na sali sądowej jak i ogół społeczeństwa, które z zainteresowaniem śledzi na łamach pism przebieg tego niezwykłego procesu.

O ile pierwsza część zeznań Twardowskiego, dotycząca stosunku jego do Województwa i ogólnej działalności na stanowisku starosty, składana była z dużym tupetem i pewnością siebie, o tyle w części drugiej, gdy trzeba było odpowiadać na konkretne zarzuty aktu oskarżenia i usprawiedliwiać pospolite nadużycia, wywody Twardowskiego stały się mętne, tupet miał z każdą minutą, zwłaszcza gdy nie mając innego wyjścia, wobec nieodpartych dokumentów i dowodów, musiał przyznawać się do popełniania zwykłych oszustw i przywłaszczeń.

Jak dotąd przyznał się Twardowski do sprzeniewierzenia 18 pozycji objętych aktem oskarżenia, na łączną sumę około 15.000 złotych.

W wielu wypadkach broni się Twardowski tem, że albo wydatkował zaczepte sumy na „cele polityczne“, albo tem, że nie może dać wyjaśnień, gdyż w księgowości panował „chaos“.

Zarówno ów zbawczy „chaos“ jak i „cele polityczne“ stanowią w obronie Twardowskiego główny pancierz ochronny.

„Chaosem“ w księgowości tłumaczy więc Twardowski wypadki podwójnego, a nawet potrójnego oszukańczego zarachowania jednych i tych samych kwitów, a „celami politycznymi“ wyjaśnia pozycje, przy których brak jest wogóle kwitów.

Zdając sobie widocznie sprawę z tego, że argumenty takie nie wytrzymują krytyki, zwłaszcza w stosunku do wysokiego dygnitarza państwowego, jakim jest starosta, usiłuje oskarżony Twardowski z jednej strony przedstawić się jako „ofiara intryg“, z drugiej usunąć od rozprawy względnie podważyć wiarygodność zeznań najniebezpieczniejszych świadków.

Dla ludzi z powiatu działdowskiego, jak i z Województwa, którzy znali stosunek zarówno p. Wojewody jak i naczelników Urz. Woj. do oskarżonego, niezwykłą rewelacją były zeznania Twardowskiego, nacechowane insynuacjami i perfidją.

Dr. Banaś — przeprowadzał w charakterze inspektora samorządowego lustrację gospodarki Twardowskiego, jest zatem najdokładniej zorientowany w „chaosie“ rachunkowym oskarżonego, stąd też unieszkożliwienie dr. Banaśa jako biegłego i świadka stanowi jeden z głównych celów obrony Twardowskiego, a do tego służącej mają — w braku dowodów — insynuacje i gotosłowne zarzuty.

Oto garść bezpośrednich wrażeń z sali sądowej z dotychczasowego przebiegu tego nad wyraz przykrego procesu.

Bardzo charakterystycznym jest stosunek prasy opozycyjnej do tego procesu.

Po aresztowaniu Twardowskiego szalały gazety opozycyjne na temat nadużyć, złodziejstw i oszustw oskarżonego. Suma nadużyć rosła z każdym dniem — a partyjne pismiki wrzeszczały z całych sił — o złodzieju — „sanacyjnym staroście“.

Dziś czytelnik opozycyjnych pism dowiaduje się z opisu przebiegu rozprawy, że chodzi tu o proces polityczny, o jakąś rozgrywkę z Urzędem Wojewódzkim, o sensację natury politycznej, a nie zwykły kryminalny proces.

W gałęzijskim ujmowaniu sprawy celuje oczywiście stara primadonna narodowa „Słowo Pomorskie“, które pod wręcz skandalicznymi tytułami przemycia własne insynuacje pod adresem władz, osób czy niewygodnych instytucji.

A więc tytuł „Dr. Banaś częściowo zaprzecza“ insynuuje, jakoby dr. Banaś inne zarzuty czy też twierdzenia oskarżonego potwierdził — co oczywiście nie zgadza się z prawdą, albo tytuł „Czytajcie osadnicy“ — demagogiczny chwyt, nie piętnujący o-

skarżonego, a podlegający osadnikom, albo wrzeszcząc tytuł „Pożywienie dla Depka“, usiłujący wskazać, że „Dzień Pomorski“ był również „tajemniczo“ żywny przez oskarżonego Twardowskiego sumą około 205 zł., podczas gdy notorycznie wiadomo, że np. magistrat toruński takiej samej „pozywki“ udzielił „Słowu Pomorskiemu“ od czasu jego istnienia na sumę zgórz 100.000 zł. ...

Podobnie po zwolnieniu z aresztu, Twardowski widocznie z wdzięczności, urządził w jednej z knajp grudziądzkich gesty zakropione czystą uroczystością przyjęcia, dla niektórych sprawozdawców pism opozycyjnych... zapewne po solidnej porcji czystej, wzmocnione zostaną próby oczyszczania w prasie opozycyjnej „sanacyjnego“ starosty.

Niewątpliwie opinia społeczna potępi tego rodzaju swoiste metody publicystycznej pracy organów opozycyjnych.

TWARDOWSKI PRYZNAJE.

Jak już donosiliśmy w ostatnim numerze, w toku rozprawy piątkowej oskarżony Twardowski oświadczał się, co do poszczególnych punktów aktu oskarżenia.

Wobec nieodpartych dowodów przyznał się do podwójnego zarachowania w różnych rozliczeniach następujących sum:

- a) za cement rk. firmy Stanek i S-ka złotych 487,50;
- b) za cement rk. firmy Plehocin złotych 375;
- c) za benzynę r-ki firm Nobel i Półmin na łączną sumę 2.412 zł.

Następnie przyznał również oskarżony, że z list wypłat (podpisanych przez Ryckowskiego, Krógula, Ciesielskiego, Krajewskiego, Kruszynskiego, Negi, Pałczewskiego, Runo, Wojęjkę i innych) na łączną sumę zł. 11.229 zł. wypłacił tylko 1.422 zł., pozostała zaś reszta zatrzymał, a pełne sumy zaliczył jako dowody rozchodowe.

Podobnie przyznał Twardowski, że cztery razy zaliczył wydatek na benzynę (rachunek firmy Nobel) na sumę 1.050 zł., jak również, że nie wypłacił Ryckowskiemu i Krógulowi, mimo wręczenia mu kwitów, około 600 zł.

Bezwzględność z jednej strony i nieuczciwość oskarżonego z drugiej, napiętnowana została w ostrych słowach przez p. prokuratora przy okazji sprawy urzędnika Witolda Cwirko-Godyckiego. Urzędnik ten słabo wyposażony, otrzymał od starosty Twardowskiego na zakup węgla dla starostwa kwotę zł. 150.

Po zakupieniu węgla, zwiezieniu go i zapaleniu, doręczył staroście kwity i dowody.

Po pewnym czasie zażądał oskarżony Twardowski od Godyckiego rozliczenia za węgiel i mimo kategorycznych oświadczeń, że rozliczenie już złożył staroście, polecił p. Twardowski ściągnąć Godyckiemu z poborów sumę 150 zł., nie bacząc na prośby i zaklęcia urzędnika, by go nie krzywdził.

Zasypany pytaniami p. prokuratora, Twardowski oświadcza w końcu, że sobie tego nie przypomina.

W czasie omawiania wszystkich pozycji aktu oskarżenia Twardowski bądź zwala winę na chaos ksiązkowy, bądź utrzymuje, że wydatkował zakwestjonowane sumy na cele polityczne.

Na zapytanie p. prokuratora, czy te podwójne a nawet poczwórne zaliczania tych samych wydatków w różnych rozliczeniach są przypadkowe, odpowiada oskarżony, że stało się to dzięki „chaosowi“ w ksiązkach.

W oryginalny również sposób wyjaśnia Twardowski fakt, że wyjeżdżając samochodem i zaliczając koszt benzyny do kosztów rozjazdów, jednocześnie za tę samą podróż likwidował bilet kolejowy I kl. — tłumaczy mianowicie, że w ten sposób pokrywał zużycie opon i samochodu (!).

Herbaty Kozakowskiego — rozkosz znawców!

Strzały na granicy polsko-litewskiej do policjanta litewskiego

Dowódca strażnicy K. O. P. Burniszki otrzymał informację, że jeden z policjantów litewskiej policji granicznej przekracza stale granicę i utrzymuje kontakt z mieszkańcami wsi Stankuny. Naskutek tej informacji dowódca strażnicy polecił w dn. 28 maja obserwować miejsce przekraczania granicy przez policjanta litewskiego i ewentualnie ująć go. O godz. 14 tegoż dnia kapral K. O. P. zauważył policjanta litewskiego zmierzającego z terenu polskiego w kierunku granicy. Kapral usiłował zatrzymać go w odległości około 60 kroków od granicy dwukrotnym okrzykiem „Stój“. Na pierwszy okrzyk kaprala policjant

litewski skierował do niego wyjęty z kieszeni rewolwer, wobec czego kapral w obronie własnej oddał strzał. Jednocześnie wystrzelił policjant litewski, jednak chybił i rzucił się do ucieczki w kierunku granicy. Wówczas kapral K. O. P. oddał drugi strzał do uciekającego. Strzał był celny, mimo to jednak policjant zdołał przekroczyć granicę i tam dopiero upadł, co widząc kapral K. O. P., przerzucił rannemu swój opatrunek. W związku z powyższym opisaniem jaskrawym naruszeniem granicy państwowej starosta powiatowy w Suwałkach skierował pisemny protest do władz litewskich.

Roślinny PUDER ABARID upiększa cerę

Ku czci lotników amerykańskich poległych za Polskę Podniosła uroczystość na cmentarzu Obrońców Lwowa

W sobotę w godzinach przedpołudniowych na cmentarzu Obrońców Lwowa odbyła się podniosła uroczystość ku czci lotników amerykańskich z eskadry im. Tadeusza Kościuszki, poległych w obronie Polski. Uroczystość tę zorganizowało Towarzystwo Straży Mogił Polskich Bohaterów. Na cmentarzu przybyli przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych oraz tłumnie zgromadzili się przedstawiciele społeczeństwa Lwowa, by dać dowód wdzięczności bohaterskim lotnikom amerykańskim za pomoc, z jaką pośpieszyli naszej ojczyźnie.

W zastępstwie ambasadora Stanów Zjednoczonych wziął udział w uroczystości chargé d'affaires ambasady p. Orsen N. Nielsen oraz attaché wojskowy amerykański płk. Gilmore.

Po odegraniu przez orkiestrę wojskową hymnu narodowego i odśpiewaniu przez chóry pieśni żałobnych, pastor odprawił

nad grobem lotników żałobne nabożeństwo. Mogiły poległych lotników pokryły liczne wieńce, m. in. od miasta Lwowa, od Tow. Straży Mogił Polskich Bohaterów, od Zw. Narodowego Polskiego St. Zjedn. A. P., od posterunku kpt. Arthura Kelly, od Legjonu Amerykańskiego, od Klubu Ognisko Lwówian w Chicago, od Stow. Weteranów Armji Polskiej w Ameryce, od lotnictwa polskiego, od eskadry myśliwskiej im. Kościuszki, od garnizonu lwowskiego, od ambasady amerykańskiej i wielu innych. Ponadto działwa szkolna pokryła mogiłę wiankami kwieciami.

Na zakończenie uroczystości orkiestra wojskowa odegrała hymny narodowe amerykański i polski.

Prezydium magistratu m. Lwowa wysłało depezę holdowniczą z okazji uroczystości do p. prezydenta St. Zjednoczonych Roosevelta.

Na zakończenie swych wyjaśnień oświadczył oskarżony Twardowski:

„Nie miałem żadnych współników ani pomocników, gdyż w mojem pojęciu nie uczyniłem niczego, kolidującego z prawem. Jeżeli jednak są przeciwko mnie zarzuty, przyjmuję całą odpowiedzialność za niedokładność i chaos w rachunkach wyłączając na siebie, gdyż nie chcę, aby również inni cierpieli niewinnie razem ze mną“.

„JESTEM NIEWINNY“.

Oskarżony Roszkowski nie przyznaje się do winy, stwierdzając, że spełniał tylko polecenia swego przełożonego star. Twardowskiego.

Między innymi podjął on w Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie różne dowody rozchodowe na sumę 7.989.99 zł. Oskarżony twierdzi, że dowody te podjął w czerwcu, a nie w lipcu, jak mówi akt oskarżenia, bowiem w lipcu Twardowski już nie był starostą.

Dalej wyjaśnia Roszkowski, na jakie cele wydatkowane niektóre pozycje.

Jak już donosiliśmy, część zeznań Roszkowskiego odbyła się z wykluczeniem jawności.

BLAŻEJ LEŚNIAK — MAŻ ZAUFANIA TWARDOWSKIEGO.

Z wyjaśnień Leśniaka wynika, że był zaufanym pomocnikiem i posłusznym narzędziem oskarżonego Twardowskiego.

Twardowski znał Leśniaka jeszcze z czasów, gdy tenże służył w wojsku i uczęszczał na Uniwersytet Jagielloński w Krakowie. Po objęciu posady starosty przyjął Twardowski swojego dawnego podoficera do służby w charakterze kancelisty. Uczynił to na własną odpowiedzialność (Leśniak był sądowo karany), nie mając na to aprobaty Wydziału Powiatowego.

Leśniak zaprzecza wszystkiemu, oświadcza, iż nie poczuwał się do winy.

Przewodniczący: — Jeżeli oskarżony nie poczuwał się do winy, dlaczego rzucił dobrowolnie posadę w Działdowie?

Oskarżony: — Miałem wielu wrogów, zresztą gdy odszedł pan starosta i ja nie miałem tam nic do roboty.

Przewodniczący: — Czy oskarżony ma teraz jakąś posadę?

Oskarżony: — Nie.

Przewodniczący: — Więc z czego się oskarżony utrzymuje?

Oskarżony: — Jestem u znajomych w Poznaniu.

Przewodniczący stwierdza że dziwnie to wygląda, jeżeli ktoś, nie mając majątku ani widoków na posadę, rzuca dobrowolnie zajmowane stanowisko.

Leśniak wyjaśnia dalej, że wszelkie listy płac, a więc rzeczywiste i fikcyjne, wypisywał na polecenie Twardowskiego. Umieszczał również na polecenie starosty fałszowane podpisy na kwitach i rachunkach.

Starosta wysyłał często Leśniaka w teren, nawet do innych powiatów, a raz nawet do Krakowa. Oskarżony śledził tam z polecenia Twardowskiego rozmaite osoby.

MINISTERJALNE POBORY LEŚNIAKA.

Co do nadmiernie wygórowanych poborów własnych Leśniak wyjaśnia:

— Zasadniczo pobierałem 100 zł. pensji. Ponadto otrzymywałem dodatkowe wynagrodzenie w sumie 250 zł. z funduszy akcji osadniczej.

Jak wynika z dalszych zeznań Leśniaka, pobierał on za wyjazdy 6 zł. dziennie. Ponadto wliczał w koszty podróży liczne rachunki restauracyjne, związane rzekomo z wykonywaniem zleconych obowiązków służbowych.

Za wzorowe prowadzenie kartoteki politycznej otrzymywał Leśniak liczne gratyfikacje, dochodzące do 800 zł. Pobierał również gratyfikacje świąteczne, które w przeciągu dwóch lat doszły do sumy 1200 złotych.

W związku z akcją wyborczą otrzymał Leśniak 1.100 zł. gratyfikacji.

W ten sposób dochody zwykłego kancelisty przerastały znacznie pobory wysokiego urzędnika ministerjalnego.

Po zeznaniach Leśniaka przewodniczący odroczył rozprawę do wtorku, dnia 2-go czerwca.

KAISER BORAX

nadaje cerze delikatny i piękny wygląd.

Sport i Kultura Fizyczna

Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy

Królewiec - Bydgoszcz - Gdańsk w lekkiej atletyce

W pierwszym dniu Zielonych Świąt odbył się w Bydgoszczy trójmecz lekko-atletyczny: Królewiec — Gdańsk — Bydgoszcz. Zarówno Królewiec, jak i Gdańsk wystawiły w reprezentacjach swych najlepsze siły, barw Bydgoszczy zaś bronili najlepsi zawodnicy Pomorza wyeliminowani przez Pomorski Okręgowy Zw. L. A. — to też osiągnięte wyniki są naogół dobre, a rywalizacja w poszczególnych konkurencjach była silna i emocjonująca.

Zawiodła jedynie pogoda, która sprawiła, że zebrało się zaledwie około 1000 osób. W ogólnej punktacji zwyciężyła reprezentacja Królewca, osiągając 111½ pkt., przed Bydgoszczą (89 pkt.) i Gdańskiem 64½ pkt.

Techniczne wyniki poszczególnych konkurencji przedstawiają się następująco:

100 m.: 1) Moellenstedt (Gdańsk) 11,6 sek., 2) Brandstaedter (Królewiec), 3) Mar (Bydgoszcz); **skok o tyczce:** 1) Zakrzewski (B), 2) Majtkowski (B), 3) Kobelt (G) — wszyscy 3,45; **pchnięcie kulą:** 1) Hilbrecht (K) 13,9 m., 2) Köhler (K), 3) Neundorf (B); **bieg 1.500 m.:** 1) Sprenger I (K) 4:20,4 sek., 2) Kositzkowski (K), 3) Kramek (B); **rzut oszczepem:** 1) Volkmann (K) 52,74 m., 2) Mikrut Albin (B), 3) Kalinowski (B); **skok wzwyż:** 1) Roenthal (K) 1,83 m., 2) Dahn (K), 3) Mueller (G); **110 m. przez płotki:** 1) Lawrenz (K) 16,8 sek., 2) Scholz (K), 3) Neundorf (B); **rzut dyskiem:** 1) Hilbrecht (K) 43,62 m., 2) Neundorf (B), 3) Lühmann (K); **bieg 400 m.:** 1) Moellenstedt (G) 51,4 sek., 2) Ott (K), 3) Moeller (G); **skok w dal:**

1) Brandstaedter (K) 6,39 m., 2) Mar (B), 3) Bociek (B); **bieg 5.000 m.:** 1) Kirtein (K) 16:27,4 sek., 2) Kositzkowski (K), 3) Kramek (B); **rzut młotem:** 1) Sprenger I (K) 45,38 m., 2) Hilbrecht (K), 3) Więckowski (B); **sztafeta 4x100 m.:** 1) Gdańsk (Bruening, Moeller, Salewski, Moellenstedt) w czasie 45,1 sek., 2) Królewiec — 45,3 sek., 3) Bydgoszcz 45,7 sek. (w składzie: Mar, Zakrzewski, Bociek, Barczak).

Mistrzostwa piłki nożnej na Pomorzu Gryf traci jeden punkt na własnym boisku

WKS GRYF — PPW (Grudziądz) 0:0

W dniu 31 maja 1936 na boisku miejskim w Toruniu rozegrano mecz piłki nożnej o mistrzostwo Pomorza pomiędzy PPW z Grudziądza a miejscowym Gryfem. Wynik bezbramkowy zasłużony i w zupełności odpowiada przebiegowi gry. Sędziował dozorę p. Zmudzinski z Bydgoszczy. Widzów mimo niepogody około 1000 osób. Przez cały czas zawodów padał deszcz. Rozmiękły teren wykluczał grę przyziemną. Warunki w jakich rozegrano mecz były wysoce niornormalne. Mimo to tempo gry od początku do końca meczu było dobre.

W ataku gości dobrze wypadli boczni napastnicy. Pomoc z Schoenwaldem na czole grała bardzo ofiarnie.

W Gryfie jak zwykle dobrze zagrała obrona, która swymi czystymi wykopami wyjaśniała groźniejsze sytuacje. W ataku Gryfu jak zwykle brak było strzelców. Bramkarz Gryfu nie miał okazji do popisu, gdyż bardzo mało go zatrudniono. W pomocy Gryfu zadebiutował dobrze Wiśniewski.

POLONJA — BAŁTYK 6:0 (2:0)

W Bydgoszczy rozegrano w dniu 1 bm. mecz piłki nożnej o mistrzostwo Pomorza pomiędzy tamt. Polonią a Bałtykiem z

Zaszczytna przegrana Marynarki Wojennej Warta — Marynarka Woj. 10:6

W hali dworca morskiego w Gdyni odbyło się wczoraj 1 bm. emocjonujące spotkanie bokserskie między mistrzowską drużyną Polski „Warta” z Poznania a reprezentacją Marynarki Wojennej.

Wygrała Warta w stosunku 10:6. Zamiast spotkania w wadze muszej odbyły się dwa spotkania w wadze półciężkiej.

Wyniki walk były następujące: W wadze koguciej: Koziołek (Warta) wygrywa na punkty z Lasotą (M. W.).

W wadze piórkowej Wirski (W) remisuje z Pasturczakiem (M. W.).

W wadze lekkiej Vogt (W) zwycięża w 1 rundzie przez klasyczny ko. Respa (MW).

W wadze półśredniej: Jarecki (W) przegrywa na pkt. z Jankowskim (MW) i Sipit-

Mistrzostwa tenisowe Pomorza pod znakiem... deszczu

Tegoroczny ogólnopolski turniej tenisowy o mistrzostwa Pomorza zapowiadał się pod względem sportowym pierwszorzędnie, lecz niestety pogoda splotała i graczom i publiczności a zwłaszcza organizatorom niemiłosiernego figla. Tak dobrze obsadzony nie był bodajże żaden jeszcze turniej tenisowy w Toruniu, wystarczy bowiem tylko wymienić nazwiska A. Lilpopówny, Matuszewskiej, Spychały, Popławskiego i całej plejady słynnych tenisistów warszawskich

czy też pomorskich, aby zał publiczności z powodu niemożności zobaczenia tak pięknych gier jeszcze spotęgować. Jednakże dzięki sprawnej organizacji przeprowadzono maximum możliwych gier, którym mimo fatalnej pogody przyglądało się stosunkowo sporo publiczności.

Gra pojedyncza pan.

1 Kolo Borowska (TKLT) — Bohlman (GTC) 6:3 6:1. **Czwierćfinały:** Lilpopówna (Legja) — Borowska 6:3 6:1; Andrótowa (Olympja) — Orłowska (Sokół) 6:4 6:0; Bockowa (Tczew) — Siodówna (BKS) 6:2 6:3; Matuszewska (WLTK) — Kulina (SCG) 6:2 6:1. **Półfinały:** Lilpopówna — Andrótowa 6:0 7:5. Po latwo wygranym pierwszym secie przez Lilpopównę, grudziądzanka w drugim secie agresywną grą zmusiła przeciwniczkę do wydania z siebie wielkich umiejętności, jednakże wkońcu musiała uleć pięknie, technicznie i taktycznie grającej warszawiance. Bockowa — Matuszewska 6:2. Grę powyższą, w której pierwszego seta niespodziewanie ale zasłużenie wygrała Bockowa przerwano z powodu deszczu. Dokończenie gry i finał pomiędzy Lilpopówną a zwyciężczynią tej gry nastąpi dziś o godz. 9 rano.

Gra pojedyncza panów:

UNJA — T. K. S. „29” 4:0 (2:0).

W dniu 31. 5. br. w zawodach piłki nożnej o mistrzostwo Pomorza T. K. S. „29” z Torunia przegrał mecz z miejscową „Unją” w Tczewie. Boisko po deszczu było śliskie, co wpłynęło również na przebieg gry. Sędziował p. Szytenhelm z Gdyni, widzów około 700.

Grę rozpoczyna Unja i w 10 min. gry Labuda uzyskuje pierwszą bramkę. W 22 min. środkowy napastnik Unji Kuchciński podwyższa wynik 2:0.

Do przerwy utrzymuje się wynik 2:0. Po przerwie w 8 min. karny dla Unji strzela pewnie Krauze. Wynik podwyższa do 4:0 ten sam gracz znów z karnego.

Sędzia dobry. Z drużyny T. K. S. wyróżnili się lewy obrońca oraz środek pomocy. Reszta przeciętna.

Z drużyny Unji wyróżnić wypada pomoc, obrońców oraz bramkarza.

1 Kolo: Kröhling — Denenfeld 6:3 6:1; Herdegen — Sawicz 6:2 6:3; Szumiński — Kowalski 6:2 6:3; Baranowski — Malinowski 6:4 8:6; Czwtertyński — Laskowski 6:2 6:1; Zuchowski — Alvensleben 6:4 6:2. **2 Kolo:** Popławski — Landsberg 6:0 6:1; Kröhling — Sioda 6:4 0:6 5:3 smecz.; Bojanowski — Baranowski 6:0 6:4; Challier — Bolesławski 6:4 3:6 6:1; Spychała — Zuchowski 6:4 6:1. **Czwierćfinały:** Popławski — Kröhling 6:1 6:2; Herdegen — Szumiński 7:1 6:4; Bojanowski — Challier 6:3 6:2; Spychała — Czwtertyński 6:0 6:2. **Półfinały:** Popławski — Herdegen 6:4 6:2; Herdegen nie mający nic do stracenia ostrą grą zmusza Popławskiego zwłaszcza w pierwszym secie do zaciętej walki, jednakże pewny Popławski różnorodnym repertuarem uderzeń wybija pomalutko dobrze grającego przeciwnika z uderzenia i wygrywa. Spychała — Bojanowski 6:3 6:3. Dobrze usposobiony Bojanowski „wyrzyna” Spychale po pięknej grze aż sześć gemów. Finał pomiędzy Popławskim a Spychałą rozegrany zostanie w Warszawie. Załować należy, że pogoda nie pozwoliła na rozegranie tego meczu w Toruniu, gdyż zobaczylibyśmy grę niezwykle ciekawą. Grę juniorów doprowadzono do półfinału w którym Alvensleben pokonał Bączkiewicza 6:3 7:5. Drugi półfinał między Buchowiczem a Polonskim i następnie finał rozegrany zostanie w Bydgoszczy.

Tak więc fatalna pogoda sprawiła, że finały mistrzostw Pomorza rozegrane zostaną nie na Pomorzu, lecz aż w dalekiej Warszawie, no i bliższej Bydgoszczy.

Wyścig kajakowy o mistrzostwo Pomorza

W dniu wczorajszym odbył się wyścig kajakowy o mistrzostwo kajakowe Pomorza, na trasie 54 km. Golub—Toruń. W jedynkach zdobył mistrzostwo Wojszewski (KKT) przed Tykiewiczem (PPW Bydgoszcz) i Maciejewskim (KKT). W dwójkach zwyciężyła para toruńska pp. Polaszek i Lisiecki przed Klemensem i Józefem Kielichowskimi (PPW Bydgoszcz).

Wyścig kolarski o mistrzostwo woj. Poznańskiego

W Poznaniu odbył się w dniu 1. 6. br. wyścig kolarski o mistrzostwo województwa poznańskiego, na dystansie 100 km na trasie Poznań—Pniewy—Poznań. Pierwsze miejsce i tytuł mistrza województwa zdobył Skowroński w czasie 3:14:39 sek.

2) Kluj (H. C. P.) — 3:17:48,
3) Jankowiak (Z. G.).
Wyścig kolarski na trasie 50 km dla zawodników z kartą wyścigową zwyciężył Erackowiak (P. T. C. P.) w czasie 1:35:05 sek.

Angielska sportsmenka również zmieniła pleć

Berlin, 31. 5. (PAT) Berliński „Angriff” podaje sensacyjną wiadomość z Londynu, że znana sportsmenka angielska Mary Edith Louise Weston po odpowiednich zabiegach chirurgicznych zmieniła pleć i odtąd uchodzi za mężczyznę. Zmianę tę poświadczyl lekarz dr. Lennard Broster. Dziennik przypomina przy tej okazji analogiczną transformację Koubkowej.

Rewanżowy mecz Pogoni z Admirą przyniósł wiedeńczykom drugie zwycięstwo w stosunku 4:2 (2:1).

Piłka nożna

BOCSKAY—WARTA 3:2 (0:0).

Poznań, 30. 5. Drużyna węgierska Bocskay rozegrała w sobotę z Wartą ciekawy mecz, wygrywając po emocjonującej walce 3:2 (0:0).

Węgrzy zademonstrowali wysoką klasę gry i zasłużyli na zwycięstwo. Warta mając przed sobą doskonałego przeciwnika, umiała się do niego dostosować i zagrała jeden ze swoich najlepszych meczów.

W drugiej minucie po przerwie Bocskay zdobywa przez lewego skrzydłowego Beresę prowadzenie, a w 25 minucie Pakasz lewy łącznik podwyższa wynik do 2:0. Warta wyrównuje w 34 i 35 minucie z karnego przez Szerfego i przez Gendere.

W dwie minuty przed końcem rezerwoy lewoskrzydłowy Doczem ustanawia wynik meczu 3:2. Węgrzy grali bardzo czysto i fair. Sędziował p. Trygalski, widzów 3000.

BOCSKAY — ŁKS 2:1 (2:1).

Dnia 1 bm. rozegrany został w Łodzi między dzynarodowy mecz piłki nożnej pomiędzy węgierską drużyną Bocskay a ŁKS.

Zwycięstwo odniosła drużyna węgierska w stosunku 2:1 (2:1). Mecz spowodował ulewę był kilkakrotnie przerywany i czas trwania skrócono o 20 minut. Bramki zdobyli dla drużyny węgierskiej: Haidu i Karasiak samobójcza, dla ŁKS Lewandowski. Sędziował p. Jędrzejczak. Widzów 700 osób.

ŚMIGŁY—V. F. B. (KRÓLEWIEC)

3:2 (1:2).

Wilno, 31. 5. (PAT) W Wilnie odbył się mecz piłkarski pomiędzy drużyną z Królewca „V. f. B.” a Śmigłymi. Wilnianie odnieśli zasłużone zwycięstwo 3:2.

Mecz stał na wysokim poziomie. Na wyróżnienie zasłużył u Niemców bramkarz Justus i obrona, w Śmigłym Czarski, Pawłowski i Skrzypczak.

Mecz prowadził słabo p. Piasecki. Publiczności 5000.

H. C. P. Poznań — JEDNOŚĆ 6:1 (6:1).

W dniu 31 maja br. na boisku miejskim w Toruniu drużyna HCP Poznań rozegrała towarzyski mecz piłki nożnej z miejscową drużyną Jedności. Wynik meczu 6:1. Do przerwy 6:1. Sędziował dobrze p. Polniaszek z Torunia. Wobec niepogody widzów około 500 osób.

Drużyna HCP już w pierwszej połowie mając silną przewagę ustaliła wynik meczu. W drugiej połowie drużyna HCP zbytnio się nie wysilała i zadowolila się wynikiem. W drużynie Jedności bardzo słabo wypadł bramkarz.

W przedmecz III drużyna Gryfu pokonała w identycznym stosunku 6:1 drugą drużynę Jedności. Do przerwy 6:1.

RUCH — FORTUNA 3:2 (3:2)

W Wielkich Hajdukach rozegrano w dn. 1 bm. międzynarodowy mecz piłkarski pomiędzy Ruchem a lipską Fortuną. Zwyciężył Ruch w stosunku 3:2 (3:2). Polacy mieli znaczną przewagę, zyskującą cyfrowo.

Bramki dla zwycięzców zdobyli Wiliński (2) i Wodarz (1) a dla pokonanych Obst i Koerner. Widzów ze względu na niepowiślną pogodę 1500.

Warszawa — Poznań 87,5 : 79,5

W dniu 1. 6. br. zakończył się w Warszawie międzymiastowy mecz lekkoatletyczny Warszawa—Poznań. W ogólnej punktacji zwyciężyła Warszawa, uzyskując 87,5 pkt. przed Poznaniem 79,5 pkt. Techniczne wyniki konkurencji przedstawiają się następująco:

200 m: Biniakowski (Poznań) 28,8 sek.
Skok o tyczce: Klemczak (Pz) 370.
Rzut dyskiem: Gerutto (W) 41,38.

Mistrzostwa Bydgoszczy w strzelectwie i łucznictwie

W Bydgoszczy odbyły się zawody strzelectwo-łucznicze o mistrzostwo miasta i pułhar przewodni prezydenta Barciszewskiego.

Zawody trwały 2 dni przy udziale 80 zawodników i zawodniczek. Mistrzostwo miasta w konkurencji K. B. K. s 3 zdobył po raz 2-gi zespół P. P. W. 2.059 pkt. przed Kolejowem P. W. 2.013 pkt. i Policynym K. S.

Indywidualnie mistrzostwo zdobył Lewandowski z K. P. W. — 471 pkt.

W konkurencji żeńskiej zespołowo zwyciężyło K. P. W. przed P. P. W., a indywidualnie Wiśniewska z K. P. W.

W konkurencji łuczniczej zwyciężył zespół organizacji P. W. Kobiet 186 pkt. przed Pocztozem P. W. Indywidualnie mistrzostwo zdobyła Gutkowska z P. W. Kobiet i Majewski z P. P. W.

Admira — Pogoń 3:1 (1:0)

We Lwowie rozegrany został w niedzielę międzynarodowy mecz piłkarski między wiedeńską Admirą a Pogonią. Zawody wywołały ogromne zainteresowanie i zgromadziły na boisku Pogoni ponad 8000 widzów. Zwycięstwo odniosła drużyna wiedeńska w stosunku 3:1 (1:0), wykazując doskonałą formę i wysokie walory, które stawiają ją w rzędzie najlepszych drużyn kontynentu.

Wiedeńscy zademonstrowali we Lwowie wysoką klasę gry. Pomoc grała taktycznie bez zarzutu, najlepszy w tej linii był środek Hanenberger, który w pierwszej połowie nie dopuszczał ataku Pogoni do rozwinięcia poważniejszej akcji. W obronie znakomicie grał Mariszka, podobnie, jak i Platzer w bramce.

Pogoń początkowo stremowiona, grała w

pierwszej połowie słabo, zwłaszcza w linii napadu, tyły natomiast pracowały cały czas bez zarzutu.

Pierwszą bramkę dla Admiry zdobył Vogl II. Po przerwie Vogl I podwyższył wynik do 2:0 dla Admiry. Pogoń miała kilka okazji do poprawienia wyniku, którym nie umiała wykorzystać, dopiero w 72 min. Simmer zdobył honorowy punkt dla Pogoni.

Na meczu obecny był kapitan związkowy p. Kałuża, który oświadczył przedstawicielom redakcji sportowej PAT, że wybór Admiry na partnera dla reprezentacji państwa był doskonały. Z gry wiedeńczyków p. Kałuża jest w zupełności zadowolony i uważa, że przewyższa ona angielską Chelsea. Z graczy Pogoni zdaniem p. Kałuży egzamin zdali tylko Albański i Borowski.

Wakacyjny Instytut Sztuki w Gdyni

wyszkoli kadry krzewicieli sztuki na prowincji

Wydział Sztuki Ministerstwa W. R. i O. P. organizuje w czasie od dnia 2—29 sierpnia b. r. Wakacyjny Instytut Sztuki w Gdyni, pod protektoratem p. Ministra W. R. i O. P. i p. prezesa Polskiej Akademii Literatury.

Instytut będzie miał na celu zaznajomić słuchaczy z najważniejszymi dziedzinami sztuki współczesnej, nawiązać bliski kontakt najwybitniejszych współczesnych przedstawicieli sztuki, literatów, artystów-malarzy, muzyków, artystów dramatycznych, znawców sztuki i t. p. ze społeczeństwem i stworzyć poniekąd kadre krzewicieli sztuki w terenie.

Program, zbudowany na zasadzie ścisłej współpracy wykładowcy z audytorjum, obejmie: wykłady-pogadanki, wieczory dyskusyjne, wieczory autorskie, wieczory recytacyjne, audycje muzyczne, wieczory teatralne, odczyty z pokazami (film artystyczny), zwiedzanie wystaw i seminarjum dyskusyjne, poświęcone dobrowolnym referatom dyskusyjnym opracowanym przez słuchaczy. Tematy wykładów będą następujące: współczesne kierunki literackie, najważniejsze dzieła literatury światowej, współczesna literatura piękna w Polsce, nowa powieść i nowa poezja, teatr nowoczesny, teatr ludowy, teatr robotniczy, propaganda czytelnictwa, plastyka współczesna, muzyka współczesna, prasa, organizacja sztuki, propaganda sztuki, radio.

Pozatem projektowane jest zorganizowanie kilku wycieczek krajoznawczych.

Uczestnicy otrzymają na podstawie stopnia frekwencji świadectwo uczęszczania na Instytut.

Na kierownika Instytutu powołało Ministerstwo W. R. i O. P. radcę Michała Rusinka.

Wakacyjny Instytut Sztuki będzie się mieścił w nowoczesnie urządzonej Państwowej Szkole Morskiej w Gdyni. Do użytku słuchaczy oddane będą sale wykładowe, aula, sala klubowa, biblioteka i czytelnia, zaopatrzona we wszystkie polskie czasopisma artystyczne, sala jadalniana, sale gimnastyczne, urządzenia natryskowe, boiska i t. p.

Wykłady i wieczory artystyczne odbywać się będą w godz. od 17 do 20.

Słuchacze otrzymają mieszkanie i całkowite utrzymanie w internacie.

Legioniści Puławscy na zjeździe do Gdyni

Uroczysty akt hołdu polskiemu morzu

W niedzielę i poniedziałek obradował w Gdyni walny zjazd Zw. Legionistów Puławskich. W pierwszym dniu w godzinach rannych w gmachu Etapu Emigracyjnego na Grabówku uczestnicy zjazdu wysłuchali nabożeństwa, odprawionego przez J. E. Ks. Biskupa Okoniewskiego. Jednocześnie odbyło się poświęcenie sztandaru Związku.

O godz. 12 w południe nastąpiło otwarcie obrad. W zjeździe wzięli udział p. komisarz Rządu Sokół, J. E. Ks. Biskup Okoniewski, p. gen. Zahorski, rodzice chrześni sztabiarza, reprezentanci instytucji i organizacji i t. d.

Po przemówieniach powitalnych wygłoszonych m. in. przez p. komisarza Rządu Sokola w imieniu miasta, p. prezesa Moszyńskiego w imieniu Feder. Polskich Zw. Obr. Ojczyzny, przedstawicieli Polonii gdańskiej, reprezentanta Zw. Żeligowczyków i Kaniowczyków, wysłuchano obszernego referatu, obrazującego dzieje Legionu Puławskiego i udział jego w walce o niepodległość. Zjazd wysłał depeşe hołdownicze do P. Prezydenta Rzplitej, Pani Marszałkowej Piłsudskiej, p. Gen. Inspektora Sił Zbrojnych gen. Rydza-Śmigłego, p. premiera Składkowskiego, p. wicepremiera Kwiatkowskiego, p. min. Kasprzyckiego i innych wybitnych osobistości urzędowych. Na tem zakończono część oficjalną obrad, poczem odbył się obiad żołnierski i następnie obrady wewnętrzne Związku.

Następnego dnia o godz. 10-ej rano uczestnicy zjazdu przemarszerowali z pocztami sztandarowymi, poprzedzani przez orkiestrę marynarki wojennej z Etapu Emigracyjnego na bulwar nadmorski obok Polskiej Riwjery. Tu, po złożeniu ślubowania i wzniesieniu okrzyków na cześć Rzeczypospolitej, P. Prezydenta i p. gen. Rydza-Śmigłego, którym towarzyszyło odegranie hymnu państwowego, pocztę sztandarową zeszyły nad brzeg morski i wśród ogólnego skupienia pochyliły sztandary ku falam, oddając symboliczny hołd polskiemu Bałtykowi. Orkiestra odegrała Hymn Bałtyku.

W godzinach popołudniowych uczestnicy zjazdu zwiedzali port i miasto.

Wywczasy

bez umiarkowanie stosowanych kąpeli słonecznych nie dają całkowitego porzucenia. Przed szkodliwym nadmiarem promieni słońca i zapaleniem skóry ochraniają: D-ra Lustra krem „Ultrasol“, olejek „Negrita“ lub emulsja „Ultrasol“ (płynna). Każdy z tych preparatów przyspiesza piękne opalenie.

Pracownicy Wodociągów i Kanalizacji na Fundusz Dozbrojenia Armji

1 procent poborów do końca bieżącego roku

Zebrani dnia 29 maja 1936 r. pracownicy Zakładu Wodociągów i Kanalizacji miasta Gdyni pod przewodnictwem dyrektora zakładu inż. Mieczysława Michalskiego, po wysłuchaniu referatu w związku z zainicjowaną przez Związek b. Ochotników Armji Polskiej w Gdyni akcją zbiórki obligacji pożyczek i gotówki na Fundusz Dozbrojenia i Motoryzacji Armji Polskiej, uchwalili następującą rezolucję:

1) W przekonaniu, że Armja Polska jest wspólnym dobrem i wartością całej Rzeczypospolitej, a siła i potęga tej Armji gwarancją mocy i pomyślności naszej, że tylko zgodnym wysiłkiem wszystkich obywateli podźwignąć możemy zaopatrzenie Armji na wyżyny, jakich wymagają czasy obecne, że w wysiłku tym nie powinno zabraknąć wszystkich pracowników portowego miasta Gdyni, że pragnąc zarazem uczcić pamięć

Twórcy Armji Polskiej I. Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego — deklarują, niezależnie od indywidualnych ofiar, w obligacjach Pożyczek Inwestycyjnej, Narodowej, Konwersyjnej i t. p. 1% swych poborów brutto na czas od 1. 6. 36. do 31. 12. 36. na Fundusz Dozbrojenia i Motoryzacji Armji do dyspozycji Naczelnego Wodza Generała E. Rydza-Śmigłego;

2) Wzywają Społeczeństwo do wzięcia w tej akcji udziału przez ogłaszanie „łańcucha prasowego“ i apelują do pracowników instytucji państwowych, samorządowych, firm przemysłowych, handlowych, stowarzyszeń, związków i osób prywatnych;

3) Pracownicy Zakładu Wodociągów i Kanalizacji miasta Gdyni deklarując się w myśl powyższej rezolucji, wzywają do złożenia deklaracji i ofiar pracowników:

1. Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Gdyni,
2. Miejskich Zakładów Elektrycznych w Gdyni,
3. Zakładu Oczyszczania Miasta,
4. Miejskiego Towarzystwa Komunikacyjnego,
5. Towarzystwa Budowy Osiedli,
6. „Polskarob“.

Gotówkę należy wpłacać na konto P. K. O. Nr. 6 lub do Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Gdyni (K. K. O.) r-k czekowy Nr. 49-74 „Fundusz Dozbrojenia i Motoryzacji Armji“ do dyspozycji Generalnego Inspektora Armji Generała Edwarda Rydza-Śmigłego. Papiery wartościowe należy składać do Banku Gospodarstwa Krajowego Oddział w Gdyni lub Komunalnej Kasy Oszczędności w Gdyni, które przekazywać je będą do Biura Budżetowego Ministerstwa Spraw Wojskowych w Warszawie do dyspozycji Generalnego Inspektora Armji Generała Edwarda Rydza-Śmigłego.

BRATKI
Najpopularniejszy z kwiatów ogrodowych bratek jest spokrewniony z fiołkiem. Wyhodowany został z dzikiego bratka polnego.

DWA RAZY MILJON ZŁOTYCH

I wielokrotnie inne wielkie wygrane padły na losy zakupione w kolekturze

„ALJOT“ — J. HORODYSKA i S-ka
WARSZAWA, SENATORSKA 37

Zamówienia na losy 36 Loterii Państwowej, rozpoczynającej się w czerwcu, zalecamy natychmiast po otrzymaniu zamówienia, gracze z poza Warszawy mogą zamawiać pisemnie, najlepiej czekiem PKO. Nr. 10.297, wpłacając odpowiednią kwotę.

Niech każdy się spieszy, by nie było zapóźno!

O. SOYKA

Sensacyjna

„Akta T”

powieść kryminalna

30)

— To prawda. Ale miała do tego specjalne powody! Gdyby jej się udało stwierdzić zdradę ze strony Trosta, naturalnie zdradę, datującą się z czasów małżeństwa, zażądałaby rewizji procesu i niewykluczone, że udałoby się jej anulować tyrańskie więzy, jakie były mąż na nią nałożył. A wierzyła święcie, że w życiu Ryszarda Trosta była kobieta, którą kochał przez cały czas ich małżeństwa, jak również i potem.

— Czy tylko jedna?

— Z pewnością tylko jedna. Irena żywiła nawet podejrzenie, że mąż jej pojął kiedyś tę kobietę za żonę, nie wykluczała możliwości, że Trost popełnił zbrodnię bigamji. A gdyby udało jej się fakt ten stwierdzić, wówczas miałaby ona jego w ręku, a nie on ją.

— Niech pan mówi dalej. Pani Irena złoży uzupełniające zeznania o tych sprawach. Jaka była pańska rola w tem wszystkim?

— Ja czekałem. Byłem oczywiście całą duszą po stronie Ireny. Ale...

— Co się stało?

— Przed dwoma mniej więcej laty zaangażował Trost sekretarkę osobistą, pannę Martę Troczyńską. Poznałem tę panią, poznałem jej zalety... i tu wkroczyliśmy w dziedzinę najbardziej osobistą... pokochałem ją.

— Bardzo rozsądnie! A za pozwoleniem: dlaczego zawarł pan znajomość z panną Troczyńską?

— O, przynajmniej: nawiązałem tę znajomość na życzenie Ireny. Irena, która wciąż śledziła swego me-

ża, niedowierzała jego sekretarce. Wiedziała, że Trost darzy ją ogromną sympatią. Obawiała się nieustannie o swój spadek, poleciła mi więc, żebym poznał się z Martą i miał ją na oku. Oczywiście postąpiłem w myśl jej życzenia.

— A kiedy zaczął pan cenić i kochać tę panienkę?

— O, to już później, w ostatnich czasach. Irena podejrzewała, że Trost zamierza pozostawić cały swój majątek sekretarce. Twierdziła, że dziewczyna ta jest zdolna do wszystkiego. W swej nienawiści zaszła tak

Poco się martwisz?

Szklanka Kryształu
lub Jubileuszowego
z BROWARU GRUDZIĄDZKIEGO
wyrwie Cię z apatii.

daleko, że poprostu zażądała ode mnie, żebym oskarżył Martę o zamordowanie Trosta. Wówczas właśnie uświadomiłem sobie, że kocham Martę i postanowiłem uciec z nią od Ireny.

— A ta panna Marta zgodziła się na to?

— Ona była... ona była pod moim wpływem. Nie mogła przeciwstawić się mojej woli.

— A pan, pan musiał uciec od pani Trostowej, jakkolwiek ta również pozostawała pod pańskim wpływem, jak to pan raczy nazywać.

— Aha, czy nie mówiłem o tem?! Otóż Irena po-

dległa mi tylko w pewnych granicach. Jest ona niesłychanie zazdrosna. Nie pozostawało mi nic innego, jak uciec, żeby obronić Martę.

— Przed czem chciał ją pan obronić?

— Jak? — Martini spoglądał nieprzytomnie, jak gdyby nie rozumiał pytania.

Inspektor pozostawił mu chwilę czasu do zastanowienia się. Potem powtórzył mu jego własne zeznania w logicznym powiązaniu:

— Z zeznań pańskich wynika, że nie miał pan żadnego interesu w utrudnianiu lub fałszowaniu dochodzenia w sprawie morderstwa Trosta. Nie miał pan żadnego powodu do wpływania na doktora Srebrzyńskiego, celem sklonienia go do wzięcia tej zbrodni na siebie. Nie miał pan bowiem z tem morderstwem nic wspólnego. — Potem wyjaśnił pan motywy swej ucieczki. Uciekł pan z panną Troczyńską, którą ponoć pan kocha, a ucieczka ta miała być spowodowana chęcią obronienia jej. Przed czem? Czy panna Marta popełniła jakieś przestępstwo? Pani Irena podejrzewa ją o działanie mające na celu przywłaszczenie sobie spadku po Troście, może również o kradzież, a niewykluczone, że i o morderstwo. Ale przecież podejrzenia pani Ireny to jeszcze niedostateczny powód do tego, żeby uciekać. A tymczasem pan twierdzi, że nie pozostawało wam nic innego, jak uciekać... Nie rozumiem tego.

— Obawiałem się, że pani Irena pod wpływem zazdrości popełni jakiś czyn rozpaczliwy — wyjął Martini. — Ta kobieta byłaby zdolna do jakiegoś zamachu.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Rekordowy wyczyn szybowcowy pilota Aeroklubu Gdańskiego

Pilot Dyrgała mówi o swoim locie

W ub. tygodniu pilot szybowcowy A. G. p. Ryszard Dyrgała na czele burzy przeleciał z lotniska w Rumji do Słupska (Stolp) w Rzeszy Niemieckiej, bijąc europejski rekord wysokości osiągniętej ponad startem.

Chcąc poinformować naszych Czytelników o przebiegu tego rekordowego wyczynu, zwróciliśmy się do p. Dyrgały, który podał nam garść szczegółów z odbytego lotu.

— Otóż we wtorek dn. 26 maja br. stacja meteorologiczna na lotnisku w Rumji-Zagórz zameldowała nadejście burzy termicznej.

O godz. 11 rano kiedy środek burzy znajdował się o mniej więcej 10 km od lotniska w Rumji wystartował p. Dyrgała na szybowcu CW5 holowanym przez samolot A. G. RWD8. Z chwilą wejścia szybowca w pole działania burzy termicznej odczepił się p. Dyrgała z holu i rozpoczął lot żaglowy.

Ponieważ lot miał na celu nie pobicie rekordu odległości, ale osiągnięcie jaknajwiększej wysokości wszedł pilot w centrum burzy, aby wykorzystać najsilniejsze prądy wstępujące.

Z chwilą dostania się w chmury rozpoczął się lot ślepy. Pilot kontrolował swoje położenie jedynie według przyrządów pokładowych. Szybowiec z ogromną szybkością nabierał wysokości. Rzucanie było tak silne, że odczytywanie dokładne instrumentów było niemożliwe. W pewnej chwili pilot wszedł w sferę tak silnych prądów wstępujących, że szybkość wznoszenia wzrosła do 10 metrów na sekundę. Jednocześnie szybkość pozioma zaczęła przekraczać dozwolone granice, powyżej których szybowiec mógłby się rozbić w powietrzu.

Pilot wprowadził maszynę w korkociąg. Tracąc wysokość wszedł w sferę spokojniejszego powietrza i skonstatował, że osiągnął granicę wysokości, którą mógł zanotować opleczeniowany barograf (przyrząd do notowania wysokości). Wobec tego postanowił lądować, ale ponieważ ciągle jeszcze znajdował się w centrum burzy musiał się od niej oddalić. Podczas żaglowania dwa razy jeszcze maszyna w szalonym rzucaniu dostała się w korkociąg. Kiedy wreszcie wylądował p. Dyrgała pod Słupskiem w Rzeszy Niemieckiej był tym trzygodzinnym lotem tak wyczerpany, że nie miał siły wyjść z maszyny.

Główne trudności lotu tego polegały na tym, że cały czas odbywał się na „ślepo” i w niesłychanie ciężkich warunkach atmosferycznych. Dodajemy nawiasem, że jest

to pierwszy lot w centrum burzy, w historii szybownictwa europejskiego. Niesłychanie ciężkie warunki lotu takiego odstraszały pilotów od wykorzystywania ogromnej termiki lotów w centrum burzy. Pan Dyrgała dwa razy wpadał w nawalne gradowe i groziło mu oblodzenie szybowca.

Po wylądowaniu na terytorjum niemieckim miejscowe władze niezwykle przychylnie odniosły się do polskiego pilota, używając mu gościny.

Po przetransportowaniu szybowca na lotnisko w Słupsku został on odholowany na lotnisko macierzyste do Rumji.

Cała prasa niemiecka na Pomórzu opisała lot polskiego pilota, podnosząc jego wyczyn do rzędu rekordów światowych.

Winszujemy p. Dyrgalle sukcesu i życzymy, aby w jak najkrótszym czasie pobili rekord światowy od którego się już niedaleko znajduje, a którego pobiciu w ostatnim locie stanął na przeszkodzie przyrząd, który nie był przystosowany do notowania większych wysokości ponad 3.500 mtr.

Zegnąjąc się z nami podkreślił p. Dyrgała doskonałą konstrukcję szybowca CW5, dzięki której mógł on dokonać tego śmiałego lotu.

Czerwcowy obrazek myśliwski

300.000 zł na oddłużenie urzędników

Uchwała komitetu ekonomicznego ministrów

Komitet ekonomiczny ministrów, stwierdzając pozytywne wyniki akcji kredytowej, prowadzonej przez Spółdzielczy Bank Urzędniczy, postanowił udzielić bankowi temu bezprocentowej lokaty 300.000 zł. na cele oddłużenia pracowników państwowych.

Jak się dowiaduje nasz korespondent warszawski, suma ta zostanie udzielona z kredytu jednego miliona złotych, przyznanego dodatkową ustawą skarbową na rok 1935/36 na „Fundusz Zaliczek na uposażenie funkcjonariuszów państwowych”.

Pożyczki z Banku na oddłużenie pracowników państwowych muszą być udzielone w oparciu o zasady, uchwalone uprzednio przez komitet ekonomiczny ministrów, a więc otrzymywać je mogą tylko funkcjonariusze państwowi, których uposażenie netto wraz z dodatkowymi wynagrodzeniami nie

przekracza kwoty 400 zł. miesięcznie, wysokość pożyczki nie może przekraczać 1000 zł. oraz wypłata sumy pożyczki ma następować zasadniczo do rąk wierzycieli.

Imprezy kulturalno-społeczne w ramach Zjazdu Katolickiego w Bydgoszczy

W dniach 28 i 29 czerwca b. r. — jak o tem kilkakrotnie donosiliśmy — odbędzie się w Bydgoszczy, w myśl zarządzenia J. E. ks. kard. Hłonda, XVI Wielkopolski Zjazd Katolicki. Obszerny program uroczystości zjazdowych obejmuje obok właściwych obrad pod hasłem „Chrystus uświęca rodzinę”, szereg imprez kulturalnych i społecznych, między

Kat. Stow. Młodzieży Męskiej okr. wąbrzeskiego do P. Wojewody

Na ręce p. wojewody pomorskiego Kirtkisa nadeszła depesza nast. treści:

„Uczestnicy zlotu K. S. M. Męskiej w Kowalewie w liczbie 700, przyrzekają Panu Wojewodzie, iż wierni swym ideałom gorąco miłują Ojczyznę swoją i pragną siły swe oddać na Jej usługi.”

Za kierownictwo zlotu K. S. M. Męskiej
(—) B. Kownacki prezes,
(—) Rzczewski sekretarz.

Ostra walka z degeneracją moralną

Kategoryczne zalecenia p. ministra spraw wewn.

W związku z koniecznością jaknajskuteczniejszej walki z degeneracją moralną i fizyczną narodu, p. minister spraw wewnętrznych wydał okólnik do wszystkich wojewodów, w którym w sposób kategoryczny poleca jak najenergiczniej przeciwdziałać wszelkim przejawom, które degenerację tę powodują. W okólniku tym położony jest nacisk na konieczność uważnego i bezwzględnego nadzoru pod tym względem nad wszelkiego rodzaju nismami, drukami i wizerankami.

Samochody General Motors Comp. będą produkowane w Polsce

Jak się dowiaduje nasz korespondent warszawski, na ostatnim posiedzeniu komitetu ekonomicznego ministrów omawiane były sprawy motoryzacyjne.

Po przeprowadzeniu pertraktacji z różnymi firmami, wysunęła się jako najbardziej realna i konkretna — sprawa umowy koncesyjnej na montaż i wyrób samochodów dla fabryki Lilpop, Rau i Loewenstein w Warszawie, która by miała zapewnioną współpracę firmy amerykańskiej General Motors Comp.

Samolot zawadził o maszt radiostacji w Katowicach

Podczas lotów ćwiczebnych Aeroklubu śląskiego na lotnisku w Katowicach wydarzył się nieszczęśliwy wypadek. Po wystartowaniu maszyny, którą pilotował inż. Aleksander Sobota, samolot zaczeplił o maszt radiostacji, wskutek czego spadł na budynek i rozbił się. Pilot inż. Sobota doznał ciężkich obrażeń cieleśnych, że w drodze do szpitala zmarł.

Skazanie członków Str. Narod.

W Rogoźnie odbyła się rozprawa wyjazdowa Sądu Okręgowego z Poznania w sprawie znanych zająć w Rycyzwolu.

Skazano 11 członków Stronnictwa Narodowego, z czego jedną osobę na rok więzienia, 5 osób na 9 miesięcy więzienia, a resztę po 6 miesięcy więzienia.

Ten sam sąd na sesji wyjazdowej w Lesznie skazał działacza Stronnictwa Narodowego Józefa Michalaka za zniewagę Rządu na 6 tygodni aresztu.

3 miesiące aresztu za podburzanie tłumów

W Sądzie Grodzkim w Ostrowie odbyła się rozprawa przeciw Franciszkowi Stawickiemu, członkowi Stronnictwa Narodowego, oskarżonemu o podburzające wystąpienia na zgromadzeniu publicznym.

Sąd skazał Stawickiego na 3 miesiące aresztu.

Wyrok na uczestników zająć w Żninie

W Sądzie Apelacyjnym w Poznaniu odbyła się rozprawa przeciw Teodorowi Żurawskiemu i 18-tu jego towarzyszą, znanym działaczom Stronnictwa Narodowego, oskarżonym o wywołanie zająć na terenie Żnina.

Wyrokiem sądu skazani zostali: oskarżony Żurawski oraz Franciszek Nowak — po 1 roku więzienia, dwie osoby po 10 miesięcy więzienia, 7 osób po 8 miesięcy więzienia, dwie po 7 miesięcy więzienia, 4 po 6 miesięcy więzienia oraz dwie osoby po 3 miesiące aresztu.

Wycieczka mazurska z Działdowa w stolicy Pomorza

Występ przed mikrofonem Rozgłośni Pomorskiej

W drugie święto bawiła w Toruniu wycieczka z Działdowa, zorganizowana przez tamtejszy Związek Mazurów. W wycieczce wzięło udział 66 osób, w tem członkowie założonego w r. 1879 chóru „Lutnia” z dyrygentem p. Ożaną i prezesem p. prof. Kożuszkiewiczem, chór dzieci szkoły powszechnej z dyrygentem p. Kantem oraz prezes Zw. Mazurów p. Małek, jako kierownik wycieczki, skarbnik Związku p. Jaegertal i zbieracz legend i bajek mazurskich nauczyciel p. Jerzy Jastrzębiec.

Wycieczką zaopiekował się kierownik okręgu Polskiego Związku Zachodniego p. mgr. Wojnowski, który pokazał miłym gościom najważniejsze zabytki stolicy Pomorza. Następnie w sali książęcej „Dworu Artusa” odbył się wspólny obiad, na którym byli obecni p. starosta Skórewicz, p. Gąsiorowski w imieniu prezydenta miasta i

przedstawiciele prasy.

Po spożyciu posiłku chór dzieci odśpiewał szereg pięknych pieśni mazurskich, poczem p. starosta Skórewicz w podniosłych słowach przemówił do wycieczki, wzywając jej uczestników do potęgowania ducha narodowego poprzez pieśń rodzimą. Skolei prezes Zw. Mazurów p. Małek podziękował wszystkim tym, którzy umożliwili zrealizowanie planu wycieczki z Działdowa do Rozgłośni Pomorskiej i zapoznanie w ten sposób społeczeństwa z życiem ludu mazurskiego.

Na zakończenie tych miłych chwil, spędzonych w krzepiącej atmosferze spójni narodowej, działdowska „Lutnia” odśpiewała hymn mazurski. Potem udano się do Rozgłośni Pomorskiej, by poprzez fale eteru w ramach t. zw. improwizowanych audycji z życia zaprodukować folklor mazurski. Po

przemówieniu dyr. Rozgłośni p. Nowakowskiego, chóry „Lutnia” i szkolny wykonały regionalne pieśni ludowe, p. Małek wygłosił klechdę mazurską, a dziewczynka Arnowna podzieliła się z radiostuchaczami swoimi wrażeniami z pobytu w Toruniu. Wycieczka zapoznała się przy tej okazji z urzędzeniami radiostacji. Po występie przed mikrofonem uczestnicy zwiedzili pod kierownictwem p. mgra Wojnowskiego ratusz i muzeum miejskie.

Wreszcie o godz. 5-tej po pracowitym dniu mili goście, syci wrażeń, siedli przy stołach w Domu Społecznym, by spożyć zasłużony podwieczorek, zorganizowany przez sekcję imprezową komitetu kolonij letnich P. Z. Z. pod przewodnictwem p. inż. Przemłomskiej.

Wtorek, 2. 6.: Marcelina, środa, 3. 6.: Erazm.

PRZEWIDYWANY PRZEBIEG POGODY
do południa dnia jutrzejszego
Zachmurzenie zmienne z większymi rozpozodzeniami w dzielnicach zachodnich i środkowych, a z przelotnymi deszczami i skłonnością do burz we wschodnich. Nieco chłodniej. Słabe wiatry zachodnie i północno-zachodnie.

N = bruku bydgoskim

— Wystawa Szkolna w Miejskim Gimnazjum Męskim im. M. Kopernika otwarta jest do dnia 7 bm. w godz. 10—13 i od 16—18. Wstęp bezpłatny.

— Wynik zbiórki na rzecz warsztatów pracy, zorganizowanych przez Chrześcijańską Ligę Pracy dla bezrobotnej młodzieży jest następujący:

Zbiórka w formie ogniw łańcuskowych przyniosła z 2.345,56 z tego wydano na: urządzenia i narzędzia, materiał, dzierżawę schronisk, światło, opał (do stycznia) i zasiłki dla młodzieży 2.301,29. Pozostaje 44,27 zł, które przelano na dalsze prowadzenie schronisk.

W warsztatach pracowało w okresie zbiórki przeciętnie 100 młodzieży męskiej i żeńskiej.

Wszystkim, którzy się przyczynili do utworzenia warsztatów, składa serdeczne „Bóg zapłać”. Zarząd Chrześcijańskiej Ligi Pracy.

— Tajemnicą powodzenia kolektury Konstantego Rzannego w Bydgoszczy, Gdańska nr. 25 (tel. 33-32) jest rzeczywistość wielka ilość wygranych. W ostatniej loterii przyniosła jedna seria losów (10 sztuk) 2 wygrane po 1000 zł. oraz 5 mniejszych wygranych. Na 10 losów wygrały 7. Czy ten wynik nie zachęca?

Inauguracja „Tygodnia PCK.” w Bydgoszczy

W dn. 31 maja rb. rozpoczął się w Bydgoszczy doroczny „Tydzień” Polskiego Czerwonego Krzyża.

Z okazji rozpoczęcia „Tygodnia” odbyła się w niedzielę uroczystość poświęcenia sztandaru dla drużyn ratowniczych.

O godz. 10 w Farze odbyła się msza św., podczas której proboszcz farny ks. kan. Schulz poświęcił sztandar drużyn ratowniczych PCK, ofiarowany przez społeczeństwo bydgoskie, oraz pięć proporczyków, ufundowanych przez pp.: **Barciszewską**, inż. **Gayczaków**, dyr. **Dziatkiewicza** i inż. **Ciszewskich**.

Bezpośrednio po mszy św. odbyło się na rynku Marszałka Piłsudskiego wręczenie sztandaru i proporczyków drużynie ratowniczej, poczem delegacja czerwono krzyżowa złożyła wieniec na grobie nieznanego Powstańca Wielkopolskiego.

W uroczystościach otwarcia „Tygodnia PCK.” uczestniczyli p. wicestarosta **Czubiński**, prezydent miasta **Barciszewski**, przedstawiciel wojska mjr. **Kruczała** i członkowie Zarządu PCK, z p. drową **Szubernową** na czele.

„Aleja Mościckiego” w Bydgoszczy

W związku z uchwałą powziętą przez Komitet uczczenia 10-lecia sprawowania urzędu przez Pana Prezydenta R. P. magistrat bydgoski w dn. 30 maja rb. uchwalił nadać ul. Sportowej i ul. Chopina od stadionu miejskiego im. Marszałka Piłsudskiego do ul. Pierackiego nazwę „Aleja Mościckiego”.

Na najbliższym, specjalnym posiedzeniu Rady Miejskiej w dn. 2 bm. o godz. 19 w Ratuszu na porządku dziennym obrad znajduje się następujący wniosek:

Magistrat wnosi o wyrażenie zgody na uchwałę swą z dnia 30 maja 1936 r., która brzmi:

„Celem uczczenia dziesięciolecia urzędowania Pana Profesora Dr. Ignacego Mościckiego na stanowisku Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Magistrat miasta Bydgoszczy uchwala nadać ulicy Sportowej, oraz w dalszym ciągu części ulicy Chopina od Stadionu do ulicy Pierackiego nazwę „Aleja Mościckiego”.

Tradycyjne uroczystości Bractwa Strzeleckiego

Bractwo Strzeleckie w Bydgoszczy, podobnie jak wszystkie bratnie zrzeszenia strzeleckie na ziemiach zachodnich Rzplitej, obchodziło w dniu wczorajszym tradycyjnym zwyczajem pierwszą swoją w nowym sezonie i największą zarazem uroczystość. Było nią rozpoczęcie strzelań o godność króla i rycerzy.

O godz. 12 członkowie Bractwa udali się z orkiestrą na czele do kościoła farnego na nabożeństwo, poczem przed Strzelnicą odbyła się defilada.

Zgromadzonych w strzelnicy kulowej przedstawicieli władz pp.: starostę **Stefanickiego**, prezydenta miasta **Barciszewskiego**, ks. kan. **Szulza** i przedstawicieli prasy, oraz gości powitał w serdecznych słowach nowy prezes Bractwa

Strzeleckiego p. **K. Kujawski**, poczem nastąpiło otwarcie strzelania.

Honorowe strzały oddali: p. starosta **Stefanicki** na cześć Rzplitej, p. prezydent miasta **Barciszewski** na pomyślność i rozwój miasta, ks. kan. **Szulz** na cześć duchowieństwa, oraz król kurkowy p. **Janowski** na cześć Zjednoczenia bractw strzeleckich.

Podczas oddawania strzału honorowego przez p. starostę **Stefanickiego** na cześć Rzplitej — orkiestra wojskowa odegrała hymn narodowy.

Strzelanie wypełniło godziny popołudniowe dnia wczorajszego, dziś zaś nastąpi uroczysta proklamacja nowego „króla” i dygnitarzy.

Wtorek, dnia, 2 czerwca

Pokłosie świąteczne

(Wydanie poprawione).

Cudne były te święta. Przepiękna zielen drzew skąpanych w promiennych blaskach słońca napawała duszę radością i weselem. Po całonocnej pracy zmęczeni gwarem miejskim ludzie odpoczywali na łonie natury, rozkoszując się śpiewem słowików, wiosennym czarem pogody, pluskiem fal wytwarzanych przez przepelnione wycieczkowiczami statki pasażerskie i naprawdę świątecznym zastężonym i wprost boskim odpočynkiem. Na solidnie podgrzanym, białym niby lądzie szyła piasku wylegiwały się mamy i taty, tudzież dziatki, dziateczki i teściowe, opalając na brąz swoje wywazelinowane kształty.

Świat promieniał — Bydgoszcz, a zwłaszcza uroczaje jej okolice wypoczynkowe przypominały ludnością wybrzeża helskie w czasach przedkryzysowych, czy Sopoty przed zaprowadzeniem ograniczeń dewizowych. Żyć, a nie umierać...

Na licach moich wykwił blady uśmiech wylewnego smętku i czarnej melancholji. Zamysliłem się dłuższą chwilę, wsłuchany w monotonny plusk kropeł rozpryskujących się od kilku godzin nieprzerwanie o zaplankane szyby redakcyjnego okna.

Żyć, a nie umierać... Przy odczytywaniu dalszych słów pierwszego mego „pokłosia”, które w przewidywaniu spędzenia błogiej godzinki w drugim dniu świąt gdzieś na zielonej trawce, skreśliłem a priori grubo wcześniej — czułem, że nagle, najprawdziwsza „lwowska” krew mnie załewa. To ci święta...

Nie jestem dzierżawcą „Teatralki”, nie mam również pensjonatu w Brzozie, ani letniej restauracji w Brdyjuściu, nie mam też ani pół „złamanej” akcji w Lloydzie Bydgoskim, ani sezonowej fabryki lodów — a jednak pogoda świąteczna zgębila mnie ostatecznie. Bo też człowiek może w końcu stracić ochotę do życia. Czekano się na te dwa dni, liczyło się na nie jak na amen, trochę się czekał w wycieczkowej garderobie zaangażował, ten i ów kupił nawet w przedsprzedaży bilety na stadion — a tu ci dwa dni spotęgowanego „kapuśniaku” lanego na wyletnione głowy przez przysłowiowe cebro...

W czasie, gdy zawiedzeni właściciele lokali zabierali się do chłodzenia rozkładających się, a nieskonsumowanych lodów — rad nieraad musialem zabrać się do napisania drugiego, „poprawionego”, zupełnie niewesołego, lecz już prawdziwego „pokłosia”. Co się działo w Bydgoszczy przez te dwa „zielone” dni?

Prawie wszystko to, co przewidziane było programami, ale nie potrzeba do tego dawać, że jedna impreza po drugiej kładła się na obie łopatki. Wszędzie fiasko i pu chy.

Na samo zakończenie świąt zwołane przez kilku energiczniejszych miejscowych działaczy i działaczek społecznych wielkie zgromadzenie na rynku, które uchwalić miało ostrą rezolucję przeciwko... tego rodzaju nabijaniu ludzi w butle przez panią Aure również nie doszło do skutku.

Nie udało się — z powodu niepogody. (Czek.)

W Bydgoszczy utworzył się Komitet dla uczczenia jubileuszu P. Prezydenta Rzplitej

W dn. 29 ub. m. odbyło się w Ratuszu pod przewodnictwem p. prezydenta **Barciszewskiego** zebranie Komitetu dla uczczenia 10-lecia sprawowania urzędu przez P. Prezydenta Rzplitej Prof. Dra I. Mościckiego. W zebraniu tem uczestniczyło liczne przedstawicielstwo miejscowych władz, urzędów, organizacji i społeczeństwa. Po przemówieniu wstępem p. prezydenta miasta ukonstytuował się Komitet obywatelski, który ustalił w głównych zarysach program obchodu na dzień 3 czerwca. Program ten przedstawia się w krótkości następująco:

Dnia 2 czerwca o godz. 19,30 capstrzyk; dnia 3 czerwca o godz. 6 rano uroczysta pobydka w oddziałach wojskowych i hejnał z wieży kość. Klarysek; o godz. 9,45 przegląd wojska i organizacji na błoniach za Podchorążówką; o godz. 10 Msza św. polowa z kazaniem; po nabożeństwie defilada wojska i organizacji przed Szkołą Podchorążych; o godz. 20 uroczysta akademja w

Teatrze Miejskim.

Dla trwałego uczczenia zasług P. Prezydenta Rzplitej postanowiono wystąpić wobec władz miejskich z wnioskiem o nazwanie jednej z głównych ulic Bydgoszczy imieniem Dostojnego Jubilata.

Pozatem uchwalono zwrócić się z apelem do obywatelstwa, by wzięło gremjalny udział w uroczystościach jubileuszowych.

Przygotowanie programu w szczegółach poruczone Komisji Wykonawczej, w skład której weszli: pp. **Raczkowska**, dr. **Bełza**, poseł **Sioda**, mjr. **Południowski**, dyr. **Stoma**, dr. **Nieduszyński**, dyr. **Polakowski**, dyr. **Woda** i kpt. **Głowacki**.

Wstęp na akademję będzie bezpłatny. Bilety na miejska zarezerwowane zechcą przedstawiciele władz, urzędów i organizacji odebrać najpóźniej do środy dnia 3 czerwca godz. 10 w Redakcji „Dnia Bydgoskiego Ilustrowanego”, ul. Marsz. Focha 12.

Obchód 15-lecia Gimnazjum im. Kopernika

W dn. 30 maja rb. miejskie gimnazjum matematyczno - przyrodnicze im. Mikołaja Kopernika w Bydgoszczy obchodziło uroczystość 15-lecie swego istnienia. Obchód, zorganizowany przez dyrekcję i koło rodzicielskie miał przebieg podniosły, stając się chlubą szkolnictwa bydgoskiego.

Właściwy obchód poprzedziło solen-

ne nabożeństwo odprawione przez ks. prof. **Różka**, który dokonał również poświęcenia sztandaru szkolnego.

O godz. 10,20 odbył się w pięknie udekorowanej auli zakładu uroczysty obchód 15-lecia. Na program uroczystości złożyły się przemówienia kuratora okręku szkolnego dr. **Pollaka** z Poznania, o kolicznościowe słowo wstępne dyrektora zakładu prof. **Kaczora**, przemówienie ucznia i część koncertowa w wykonaniu uczniów.

Podczas obchodu w auli nastąpiło wręczenie sztandaru szkolnego ofiarowanego przez Koło Rodzicielskie młodzieży szkolnej. Sztandar wręczył dyrektorowi zakładu prezes Koła dyr. **Woda**, poczem p. dyr. **Kaczor** oddał go jednemu z uczniów VI klasy, jako dowód specjalnego wyróżnienia.

W ramach obchodu 15-lecia odbyło się otwarcie ciekawej wystawy szkolnej mieszczącej się w gimnazjum, oraz krótkofalowej radiostacji nadawczo - odbiorczej, dzieła prof. **Bruecknera** i jego wychowanków.

Podczas otwarcia p. kurator **Pollak**, oraz obecny na uroczystości p. prezydent miasta **Barciszewski** wygłosili przez radiostację krótkie przemówienia, które wysłuchane zostały przez krótkofalowców bydgoskich.

TELEFONY.

- Pogotowie pożarowe 06.
- Pogotowie ratunkowe 26-15.
- Straż Pożarna 26-16.
- Policja Państwowa (centrala) 27-00.
- Zarząd Miejski (centrala) 26-00
- Dorożki samochodowe 22-50 (postój: Jagiellońska) 22-51 (postój: Gdańska).

DIŻUR APTEK:

- Diżur nocny aptek do dnia 7 bm. włącznie pełnią: Apteka Piastowska, ul. Śniadeckich 49, tel. 36-82 i Apteka pod Orlem, Rynek Marsz. Piłsudskiego 1 tel. 30-98.

Repertuar widowisk

Z TEATRU MIEJSKIEGO

W czwartek dnia 4 bm. wystąpi raz jeden w Teatrze Miejskim europejskiej sławy świątyni baryton Zenon Dolnicki — ezolowy artysta oper zagranicznych we Włoszech, Hiszpanji, Portugalji, Jugosławji, Francji. Artysta wykona ze swego wielkiego repertuaru najpiękniejsze arje i pieśni w 6-ciu językach. Będzie to wielka atrakcja w Bydgoszczy. Współudział w koncercie bierze znakomita śpiewaczka Wanda Kędziorówna (sopran liryczno-koloraturowy) młoda, uroczą, utalentowana i obdarzona pięknym głosem, znana z Polskiego Radja. Bilety w cenie od 35 gr. do 3,70 zł (łącznie z dodatkami) sprzedaje kasa teatru.

KINA.

- ADRIA: „Caly Paryz śpiewa”.
- APOLLO: „Na zgłiszczach szczęścia” i nadprogram.
- BAŁTYK: „Pat i Patachon jako jazzbandziści” i „Śluby ułańskie”.
- KRYSTAL: „Jedna z tysiąca” z Marią Eggerth.
- MARYSIENKA: „Czarownica”.
- REWJA „Wilhelm Tell” i rewja.

Nominacja podchorążych rezerwy

W sobotę, dnia 30 maja rb. odbyła się w Koszarach 62 pp. uroczystość nominacji szeregowych z cenzusem, wychowanków Dywizyjnego Kursu Podchorążych Rezerwy na podchorążych rezerwy. W uroczystości tej uczestniczyli w zastępstwie p. gen. Chmurowicza dowódca piechoty dywizyjnej płk. **Skroczyński**, p. starosta **Stefanicki**, oraz dowódcy poszczególnych miejscowych formacji i zastępca d-cy 62 pp. p. płk. dypl. **Powierzy**, p. ppłk. **Hellmann-Rawicz**.

Kompanja szeregowych z cenzusem stanęła w dwuszeru na małym dziedzińcu koszar, obok zaś ustawiła się kompanja chorągwiwana z poczem chorągwiwym i orkiestra pułkowa.

Przybyłemu dowódcy piechoty dywizyjnej raport złożył p. mjr. **Bartoszewicz**, który po krótkim przemówieniu płk. **Skroczyńskiego** odczytał akt nominacyjny.

Po wręczeniu świadectw kompanja podchorążych przeddefilowała pod dowództwem kierownika Dyw. Kursu Podchorążych Rezerwy p. kpt. **Sujkowski** przed chorągwią pułkową i grupą przedstawicieli władz.

Uroczystość nominacji zakończyła wspólna fotografia podchorążych.

Pożegnanie maturzystów w Państw. Gimn. Humanistycznym

W ub. tygodniu odbyła się w auli Państwowego Gimnazjum Humanistycznego w Bydgoszczy miła uroczystość pożegnania tegorocznych maturzystów. W obchodzie tym uczestniczyli licznie rodzice i krewni abiturjentów, oraz grono profesorskie zakładu.

Po krótkim przemówieniu p. dyr. **Wesołowicza** nastąpiło wręczenie świadectwa absolwenta nastąpiło wręczenie świadectwa absolwentom gimnazjum. Wychowankom VIII kl. świadectwa wręczył gospodarz klasy p. prof. **Brueckner**, zaś kl. VIII a p. prof. **Tyraniewicz**.

W imieniu abiturjentów na przemówienia i gratulacje odpowiedział maturzysta p. **Bratkowski**.

Wyrazem oceny trudu grona profesorskiego włożonego w wychowanie młodzieży były pełne uznania słowa przedstawiciela Koła Rodzicielskiego p. mjr. **Zaleskiego**, który złożył podziękowanie dyr. **Wesołowiczowi** i profesorom za ich pełną poświęcenia i owocną pracę wychowawczą.

Uroczystość zakończyło przemówienie pożegnalne dyrektora gimnazjum i odegranie hymnu narodowego, oraz wzniesienie okrzyku na cześć Najjaśniejszej Rzplitej.

Nieszczęśliwy skok do tramwaju

Na ul. Dworcowej w Bydgoszczy uległ onegdaj nieszczęśliwemu wypadkowi 35-letni stolarz **Mieczysław Wiśniewski**, który zamierzał w biegu wsiąść do tramwaju. Rzykowny skok nie powiódł się, zaś odrzucony przez pędzący wagon tramwaju **kelner** padł na jezdnię, doznając złamania nogi. Ofiarę własnej nieostrożności umieszczono w lecznicy.

Zgon dypl. komandora por. w st. spocz. inż. Firicha

W Krakowie zmarł inż. Kazimierz Firich, dypl. komandor porucznik marynarki wojennej w st. spoczynku, przeżywszy lat 52. Zmarły w czasie wojny zajmował szereg wybitnych stanowisk. Przed wojną brał żywy udział w życiu niepodległościowym. Ostatnio pełnił obowiązki kierownika wydziału kompensacyjnego krakowskiej Izby Przemysłowo-Handlowej.

Baczność, legioniści i ich rodziny!

W dzienniku Ustaw Nr. 85 pozycja 522 w 1935 roku ogłoszono rozporządzenie Prezydenta Rzplitej nowelizujące ustawę inwalidzką i dopuszczającą składanie roszczeń do zaopatrzenia inwalidzkiego dla zaśluzonych w walkach o niepodległość, oraz pozostałych wdów, sierot i rodziców do dnia 31. XII. 1936 r.

Zainteresowanych Trzeciaków tak zrzeszonych w Kole Trzeciaków jak i niezrzeszonych oraz wszystkich legionistów i rodziny po poległych i zmarłych legionistach, prosimy zwracać się pisemnie o szczegółowe informacje do Zarządu Okręgowego Kola Trzeciaków w Toruniu — Koszary im. Marszałka Piłsudskiego.

Kutry gdynskie w Scheveningen

Do Scheveningen przybyły znowu trzy kutry z Gdyni, a mianowicie GDY 32, 233 i 379. Na połów śledzi wyruszą z następnym transportem w dn. 4 czerwca r. b.

Restauracja — Kawiarnia — Dancng
HOTEL NADMORSKI

Tel. 35-21 KAMIENNA GÓRA Tel. 35-21
Najudowniejszy zakątek Gdyni nad samym morzem.
Poleca smaczne obiady mięsne i jarskie, śniadania i kolacje po niskich cenach.
Dla wycieczek specjalne ulgi.
Do obłady przygrywa kwartet smyczkowy
Restauracja i Kawiarnia otwarta od godz. 5 r. do 11 w. Po południu five o'clock.
Prosimy o łaskawe przekonanie się o urozmaiceniu.
Zarząd Restauracji Hotelu Nadmorskiego.

Dnia 30 maja 1936 r. zmarł w Krynicy, po krótkich a ciężkich cierpieniach, zaopatrzony św. Sakramentami

s. p.

Franciszek Szczerbowski

em. urzędnik P. K. P., przeżywszy lat 70.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się dnia 3 czerwca br. o godz. 9-tej w Frydrychowicach, poczem nastąpi złożenie zwłok do grobu rodzinnego, o czym zawiadamiają w głębokim żalu

żona, córki, zięć i wnuki

Rozbudowa stacji bunkrowej „Polminu“ w Gdyni

Jeszcze przed trzema laty port gdyni dotkliwie odczuwał brak stacji bunkrowej na oleje mineralne, t. j. miejsca zaopatrywania okrętów motorowych w paliwo dla własnego zapędu. Stacja taka tembardziej stała się potrzebną, kiedy zachodzić zaczęły do Gdyni liczne motorowce dalekobieżnych linii regularnych oraz kiedy nastąpiło zwiększenie się polskiej floty rybackiej.

Urządzeniem takiej stacji bunkrowej zajęły się Państwowe Zakłady Olejów Mineralnych „Polmin“. Na wynajętych placach

przy nabrzeżu Angielskim wzniesiono magazyny, 3 zbiorniki i instalację pompową. Ale już po dwóch latach pracy, zbiorniki obliczone na poj. 2000 ton okazały się za małe. W pierwszym roku istnienia stacji zaopatrywano w paliwa tylko kutry rybackie i niewielkie statki żaglowo-motorowe. Pojemności zbiorników nie wystarczyły już w roku następnym, kiedy zaczęły kursować dwa motorowce dalekobieżne. Sytuacja pogorszyła się jeszcze bardziej, gdy nadeszły nasze linjowce „Piłsudski“ i „Batory“, które zabierają same po 1000 ton ropy na każdy rejs. Wyłoniła się zatem potrzeba dobudowania dalszych zbiorników o większej pojemności.

Jak się dowiadujemy, „Polmin“ projektuje budowę drugiej stacji bunkrowej w dogodnej części portu o pojemności 15.000 ton ropy. Nowa stacja zaopatrywałaby duże statki, a obecnie istniejąca kutry rybackie i małe statki żaglowo-motorowe.

Pierwszy rejs „Temidy“

Yacht „Temida I“ z Ośrodka Szkolnego Yachtingu Morskiego — który wyruszył z Gdyni w podróż po Bałtyku w dniu 21 bm. z załogą 18 ludzi, zakotwiczył w dn. 25 bm. w Windawie i przeczekiwał tam sztorm południowo-wschodni.

„Temida I“ powróci do Gdyni około 10-go czerwca.

Programy radiowe

Wtorek 2 czerwca

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6,30—8,10 Program poranny. 11,57 Sygnał czasu. 12,15 Audycja dla szkół (dla dzieci młodszych): „Śpiewajmy piosenki“ prowadzi prof. Bronisław Rutkowski. 12,50 Chwilka gospodarstwa domowego. 13,05 Dziennik południowy. 15,30 Wiadomości gospodarcze. 15,45 Skrzynka P. K. O. 16,00—16,45 Koncert w wyk. zespołu F. Raabego (z Poznania). 16,45 „Skarby Polski“ — „Literatura polska“ — odczyt i wygl. Konrad Górski, prof. U. S. B. (z Wilna). 17,00 Utwory fortepianowe na 4 rce w wyk. Ignacego Rosenbauma i Jerzego Sulikowskiego. 1) Francis Poulenc: Sonata; 2) Jan Brahms: Warjacje na temat Schumanna Es-dur; 3) Franciszek Schubert: 2 marsze wojskowe: a) h-moll, b) C-dur. 17,30 Mała Ork. P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego. 17,50 „Polskie brzozy“, pogadanka wygl. dr. Janina Szafarowa (z Krakowa). 18,50 Pogadanka aktualna. 19,00 Recital wiolonczelowy Tadeusza Litana. 1) Krystjan Gluck: Melodja; 2) Franciszek Couperin — G. Cassado: Pastorał; 3) Ludwik v. Beethoven: Sonata; 4) Franciszek Schubert — Cassado: Allegretto grazioso; 5) Aleksander Glazunow: Pieśń trubadura; 6) Maurycy Ravel: Utwór w formie habanery; 7) Izaak Albeniz: Malaguena; 8) Wilhelm Jeral: Kolyśanka i tańiec cygański. 19,30 Transm. z fragmentów zawodów międzyuczelnianych Rydzyna—Krzemieniec (z Rydzyny przez Poznań). 20,00 „Wyciągi piosenek“ — potp. muzyczne Wiktora Budzyńskiego w wykonaniu zespołu i orkiestry (ze Lwowa). 20,40 „Prus i Sienkiewicz, a ekspedycja do Kamerunu“, Szkic literacki — wygl. Janusz Stepowski. 20,55 Dziennik wieczorny. 21,05 Koncert muzyki operowej w wyk. Orkiestry P. R. pod dyr. Olgierda Strazyskiego z udziałem Maryli Karwowskiej i Janusza Popławskiego. 22,00 Wiadomości sportowe. 22,10 Reportaż z międzynarodowego wysługu kajakowego na Dunaju (z Krakowa). 22,20—22,40 Erwin Schulhoff: Concertino na flet, altówkę i kontrabas. Wykonawcy: Augustyn Boczek (flet), Jan Rakowski (altówka) i Adam Ciechański (kontrabas) (z Poznania).

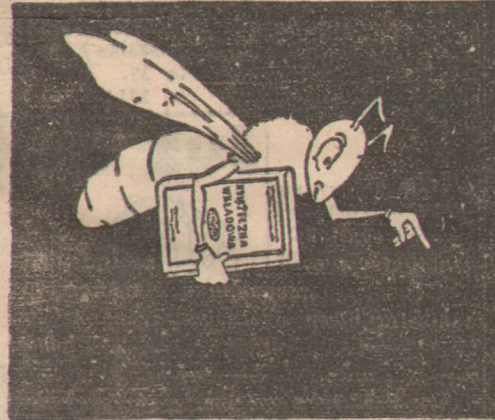
ROZGŁOSIENIA TORUŃSKA

6,00 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze“, 6,08 „Wesoło witamy słuchaczy“ (płyty). 6,23 Program na dzisiejsz. 6,29—6,33 „Parę informacji“. 12,08—12,15 Muzyka z Warszawy (płyty). 12,35—12,50 Aleksander Glazunow: Chopiniana (płyty) (wygl. londyńska orkiestra pod dyr. L. Ronalda). 12,55—13,05 „Skrzynka rolnicza“ — odczyt inż. Andrzej Miksiewicz. 14,30—15,30 Muzyka pogodna (płyty). 15,30—15,40 Przegląd giełdowy i komunikat żeglarski. 18,00 „Spółdzielczość w życiu społecznym“ — pog. wygl. Kazimierz Wójcik. 18,10 W rytmie marszów (płyty). 18,25 Pogadanka aktualna. 18,30—18,50 Koncert reklamowy. 22,40—23,00 Tańce i piosenki (płyty).

ZAGRANICA

17,40 Wiedeń. Recital wioloncz. 18,00 Koenigs-wusterhausen. Pieśni niemieckie. 20,00 Stockholm. Muzyka kameralna. 20,30 Paris P. T. T. Festiwal muzyki iberyjskiej i południowo-amerykańskiej. 21,00 Budapeszt. Koncert uczniów Konserwat. 22,15 Praga. Kwartet smyczk. Suka. 24,00 Sztutgart. Koncert nocny.

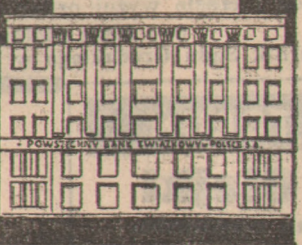
POLSKI CZERWONY KRZYŻ TO NAJPIELNIEJSZA I NAJPOTRZEBNIEJSZA INSTYTUCJA.

POWSZECHNY BANK ZWIĄZKOWY W POLSCE S. A.

PRACUJ BOGAĆ SIĘ ZBIERAJ

o oszczędności składaj w Powszechnym Banku Związkowym na książeczki wkładowe imienne lub na okaziciela gwarantujące bezwzględną tajemnicę wkładu. Wkłady płatne na każde żądanie lub za wypowiedzeniem w centrach i oddziałach. Oprocentowanie od 5% do 6 1/2% rocznie.

POWSZECHNY BANK ZWIĄZKOWY W POLSCE S. A.
Gdynia, Warszawa, Bielsko, Cieszyn, Drohobycz, Kraków, Lwów, Przemyśl, Stanisławów, Tarnów.

Firma shipchandlerska poszukuje przedstawiciela na okręg gdyniński.
W rachubę wchodzi doświadczeni kupcy, władający conajmniej poza językiem polskim i niemieckim, także językiem angielskim, mogący stawić kaucję zł 5.000,—.
Oferty prosimy kierować do Administracji pisma niniejszego pod „Przedstawiciel“.

GDYNIA
Meble biurowe
urządzenia skladowe, okna i drzwi, oraz wszelkie prace stolarskie wykonuje na miejscu 367 M
Gdynia, ul. Lipowa 11 telefon 21498
BYDGOSKA FABRYKA MEBLI BIUROWYCH

Okazja
Za pożyczki państwowe można nabyć wszelkie towary konfekcji, galanterji i ubiwa. R. Nagórska, Gdynia, ul. Starowiejska 5. 3112Mk
Zarząd Gminny
w Osiecznej k/Czerska kupi zaraz maszynę do pisania używaną lub nową. 3168
„Pantarei“
uniważnia zagubiony kołosament celny Rp. 360/42 U. C. Gdynia. 3188

W „Kiermaszu“
Między innymi prowadzimy także dział wyrobów szklanych do użytku domowego. Ze względu, że jesteśmy udziałowcami fabryki, oddajemy powyższe wyroby po cenie niższej, niż ktokolwiek inny.
Pozatem tysiące innych artykułów.

„Kiermasz Światowy“
TORUN, Staromiejski Rynek 30.
Oddziały: Gdynia, Tczew.

Duża kasa ogniowata
w dobrym stanie potrzebna. Oferty kierować do Adm. „Gazety Morskiej Ilustrow.“ pod nr. 70.685. 3221

Rury cementowe
po cenach najniższych poleca **M. Czubek i Ska** Hurtownia materj. budowl. Toruń, Piernikarska 8/7 Telefon 1043

ELEWACJA
Gdynia, Morska nr. 49 Telefon 22-73
Marmur, granit, lastrico, szlachetne tynki, własnej fabrykacji
Stopnie — Marmurek do lastrica — Xylolit. 2143
Ceny zniżone o 30%.

Horendalna zniżka cen
Kantorowicza

Biuro Pośrednicze „EUROPA“
Gdynia, ul. 10 Lu. ego 1. Tel. 3815.
Poleca parcele od 2 zł mtr. kw. w Orłowie Morskiem jak również działki w Gdyni

Willa 12 pokoi, 2 kuchnie parceli 1,500 mtr. kw., widok na morze i port, ładny ogród. Cena 55.000 zł., wpłaty 40.000 zł.

Willa w Orłowie Morskim parceli 850 mtr. kw., dochód mies. 1400 zł. II. piętr. Cena 48.000 zł.

Dom czynszowy dochód mies. 500 zł., parceli 980 mtr. Cena 48.000 zł.

Dom czy szow dochód mies. 600 zł., parceli 700 mtr. Cena 42.000 zł.

Parcela 1012 mtr, dom gosp. Cena 12.000 zł., wpłaty 9.000 zł.

Parcela ul. Świętojańska, 1.300 mtr. kw. Cena 120.000 zł., wolna i zatwierdzona pod budowę.

Parcela 470 mtr. kw. Cena 5.500 zł. zatwierdzona pod budowę.

PRZED MIESIĄCEM JESZCZE NAZYWANO MNIE „CHROPOWATA“

- Teraz zaś skóra moja jest cudownie świeża i gładka

Tysiące kobiet o okropnej cerze osiągnęły dzięki temu łatwemu sposobowi, jasną, gładką skórę już po paru tygodniach. Od lat specjalnie zalecają specjalnie spreparowaną oliwę i czysty krem, jako najlepsze naturalne czynniki oczyszczające skórę. Są one obecnie zawarte w Kremie Tokalon koloru białego (nie tłustym), spreparowanym według oryginalnego francuskiego przepisu smakomitu paryskiego Kremu Tokalon. Wnikają do porów i rozpuszczają głęboko zakorzeniony brud kurz, których woda i mydło nie mogą osiągnąć. Wągr są rozpuszczone i same odpadają. Krem Tokalon, koloru białego, zawiera również wzmocniające i odżywcze składniki, które ścieraają pory, odmładzają skórę, czynią ją świeżą, białą i delikatną. Szczególny wynik przy stosowaniu Kremu Tokalon, koloru białego, gwarantowany, lub wrót pieniędzy.

Rowery
turystyczne i wyścigowe we wielkim wyborze dla PP. urzędników i wojskowych po cenach najniższych odaje na 12 miesięcznych równych rat. H. Dłubek, mistrz mechanik. Podgórz k. Torunia, ul. Pułaskiego 49. 3035 Ck

W. Kubaczowa
lekarz-dentysta
przeprowadziła się na ul. Szeroką 43/1
Przyjmuje od 10—1 i 3 1/2—6 1/2. 3032 Ck

Wydzierżawienie alei owocowych
W piątek, dnia 5 czerwca br. o godz. 10-tej odbędzie się w gmachu Wydziału Powiatowego w Bydgoszczy, ul. Słowackiego nr. 7 przetarg ustny na zbiór owoców z alei owocowych powiatu bydgoskiego najwięcej dającym za natychmiastową zapłatą. Warunki dzierżawy i bliższe informacje ogłoszone w „Orędowniku powiatu bydgoskiego“ wzgl. otrzymać można w Powiatowym Zarządzie Drogowym, pokój nr. 15. 3218
Przewodniczący:
(—) Stefanicki, Starosta Powiatowy.

GDANSK

POLECAMY NASTĘPUJĄCE FIRMY:

A kumulatory fabryki „Dafa”
 Wilh. Drenker sen. 2115
 Wrzeszcz, Mirchauerweg 38/40, telef. 419 76.
 45 lat praktyki, z tego 27 lat w zakładach niemieckich.

A RTYKUŁY SZEWSKIE
 wkładki dla płaskich stóp i narzędzia
 HURTOWNIE 228 Gd DETALICZNIE
 CARL FUHRMANN, II. Damm nr. 6.
 telef. 25310.

B RON, amunicja, rusznikarstwo
 preparowanie i wypychanie zwierząt.
 M. Kelber właśc. F. Ramminger
 dawniej Kelber i Zwieliich
 Dominikawall 9. 2104 Telefon 219 99.

B URSZTYN - ozdoby
 FABRYKA BURSZTYNU
 Ostdeutsche Bernstein Industrie M. Friese
 G. m. b. H. - Zeughauspassage
 SÓFOTY: Soestr. 53. 2629

C HLEB i CIASTA oraz pieczywo
 wszelkiego rodzaju kupuje się w piekarni firmy
 A. BIESLER, Faulgraben 23
 oddalona 1 minutę od Redakcji 1744

C HEMICZNA PRALNIA
 CZYSZCZENIE CHEMICZNE
 i przefasonowanie maszynami najnowszej konstrukcji. — Garderoba, Kapelusze, futra
 po takich cenach. 2110
 „Wienu” Goldschmiedegasse 31

D ROGERJA CHEMIKALJE,
 farby, artykuły toaletowe.
 HOLZMARKT DROGERIE
 właśc. E. Wischowski 2114
 Schmiedegasse 13-14. Usługa polska.

D YWANY, firany i materiały
 meblowe
 Magazyn specjalny Langgasse 20/21 tel. 24223
 AUGUST HOMBER G. m. b. H. FILJA: Kohlenmarkt 9, tel. 26881

E LEGANCKIE PARASOLE
 WYKWINTNE TOREBKI poleca firma
 KARAU, Langgasse 55.

G ARDEROBA Ubrania męskie — palta
 i płaszcze damskie.
 WIEN-BERLIN, BEKLEIDUNG G. m. b. H.
 2105 Breitgasse 108

K APELUSZE DAMSKIE
 ostatnie nowości, po cenach
 od najniższych do najwyższych
 AUGUST HOFFMANN
 HEILIGE GEISTGASSE 28/27. 169

K APELUSZE, CZAPKI I KRAWATY
 Deutscher Hutvertrieb G. m. b. H.
 Breitgasse 106/107. 2106 Jopengasse 13.

K apiele lecznicze saordynowane przez
 lekarzy są umielfnie przygotowywane w
 zakładzie kąpielowym RICHTERA
 Altstadtischer Graben 11, telefon 42166.
 Wrzeszcz, Ferberweg 19. 2116
 Przyjmowanie ozonków wszystkich kas chorych.

K RYSZTAŁY ołowiane, prezenty,
 1570 własna szlifiernia
 Fr. Locke, Holzmarkt 12/14, tel. 28760

K WIATY roślinny (flance) wieńce.
 Złatwiany zlecenia do wszystkich krajów świata
 przy ofiarowaniu kwiatów. 2103
 Blumenhaus Austein
 Elisabethkirchengasse 11, tel. 29198, 1/4 minuty od dworca

M ASONITE idealne budowlane i izolacyjne
 płyty.
 Dykty klejone i forniry, drzewo egzotyczne
 Bernhard Döring Steindamm nr. 16/17.
 Telefon 287.65.

M ęskie i damskie materiały
 Materiały na ubrania, palta, kostjumy,
 podszewki. 2118
 Danziger Tuchhaus Heilige Geistgasse nr. 119
 narożnik Ziegengasse.
 Telefon 257 18.

M YDŁA I KOSMETYKA
 NAJTANSZE ŹRÓDŁO.
 SEIFENHAUS M. TARK 2753
 Langebrücke 25, telefon 289 67
 via a vis promu portowego.

N ALEPKI TŁOCZONE
 Druk wypukły.
 Werner Evert 2978
 Breitgasse 17. Telefon 248 19.

O BRAZY w ramach i bez ram
 Oprawa obrazów w specjalnej pracowni
 F. A. Schnibbe Hundegasse nr. 18
 telef. 23363
 Wrzeszcz, Adolf Hitlerstr. 142, telefon nr. 427 63.

O WADY tepi 2979
 Walter Mahstedt
 Dezynfektor Zoologiczny - bległy
 Dominikawall 10, telefon 255 10.

P ERFUMERJA
 LAUTER, Langgasse 85
 przy bramie ul. Długiej tel. 26571 2109

P IECZĘCIE szyldy — klisze — szabloni — rytownictwo
 w różnych wykonaniach, 2980
 J. Bruhn, Hundegasse nr. 118
 telefon 22620.

P HOTOHAUS KRAMER
 Aparaty fotograficzne i filmy 2586
 Pierwszorzędne wykonanie robót fotograficznych.
 Specjalność Contax — Leica — Rolleiflex.
 Brothänkengasse 3, obok Dworu Artusa. Telef. 255-37

P ierwszorzędny skład mięsa i wędlin
 Bernhard Patok 2752
 Scheibenrittergasse 8, telefon 246 06.

R estauracja i Winiarnia
 Zimne i ciepłe potrawy o każdej porze dnia. 2585
 Pielegnowane napoje. Wyszynk wina szklankami
 Kiesau - Stuben, Hundegasse nr. 7.

R EKAWICZKI Specjalny
 magazyn
 Charlotte Schubert
 Gr. Krämergasse 8 i 9. Przy ratuszu.
 Nowości w krawatach. 2583

S pieniężanie samochodów, zakup uży-
 mochodów, sprzedaż części zapasowych i opon
 Alfred Bauch 2468
 Vorstädtischer Graben 49, telefon 248 06.

S PECJALNA FABRYKA
 budowy chłodnic, wszelkich wyrobów kraj-
 jowych i zagranicznych.
 Oddział specjalny dla Kühler-Müller
 naprawy chłodnic. Samtigsasse 2. Tel. 258 72.

S pecjalny warsztat
 rezerów dla samochodów, motocykli i wozów
 wszelkich typów. 1742
 Feder-Stephan Samtigsasse nr. 6.
 Telefon 274 28.

S pecjalny zakład dla mód damskich
 płaszcze, komplety, suknie, kostjumy, bluzki i
 spódnice dla wszelkiego gustu. 3216
 Herta Klein Langgasse 83, I. p. Przy Lang-
 gasser Tor. Telefon 281 68.

S ZKŁO — PORCELANA
 statki domowe i kuchenne, prezenty.
 C. G. Rautenberg 2112
 Milchmannengasse 12-13. — Usługa polska

T OREBKI wykuintne, walizki,
 teczki skórzane oraz wszelkie towary podró-
 ne bardzo tanio. 2582
 Lederwaren Reiseartikel „Anker“ Ziegengasse 6.

T owary żelazne i stalowe
 Szkło, porcelana, artykuły gospodarcze.
 Pierwszorzędny magazyn fachowy.
 Carl Steinbrück 1569
 Altstadtischer Graben 92. Rok założenia 1897.

W łóczki, wełna i nici do robót
 ręcznych.
 Trykotaż, pończochy, fartuchy.
 Bielizna damska i męska oraz wszelkie towary
 galanteryjne. G. B. RUNG Nachf.
 właśc. Ferdinand Jantzen
 Langebrücke 1, obok Zielonej Bramy. 2751

W YPRAWY ŚLUBNE,
 bielizna męska, bielizna damska
 Otto Krafftmeier 1569
 Langgasse 59 — Rok założenia 1864

W YKWINTNY SALON
 FRYZIERSKI
 DLA PAŃ I PANÓW
 Kohlenmarkt 12.
 PETER Korbasiewicz, telef. 21626

W ypożyczalnia książek
 Pol. T-wa ks. kol. „RUCH“ S. A.
 czynna codziennie od 8 do 18 (oprócz nie-
 dziel i dni świątecznych.
 Kaszubski Rynek 21. 3215

Z ELEGANCKI 2977
 ZAKŁAD KRAWIECKI
 bogato zaopatrzony w materiały angielskie.
 Otto Sommerfeld Langgasse 16, I.
 telefon 215 81.

Z zegarmistrz i jubiler,
 pierwszorzędny fachowiec
 Warsztat rep. wszelkich zegarów i wyrobów złota. Sprz-
 daż zegarów, złota i biżuterji oraz prezentów. Pozza-
 canie i posrebrzanie, gdzie przystępnie nabyć można.
 Usługa polska. H. PASIERSTEIN, Langer Markt 26.

Z WIEDZAJCIE
 Theater-Cafe
 właściciel: Reinhold Seidel 2587
 Kohlenmarkt 9, naprzeciw Teatru Miejskiego

**OBWIESZCZENIE
 O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.**
 Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu rewiru
 V. Piotr Stefaniak, mający kancelarię w Toruniu,
 ul. Kopernika 14 na podstawie art. 602 k. p. c. po-
 daje do publicznej wiadomości, że dnia 4 czerwca
 1936 r. o godz. 10,30 w Toruniu ul. Żółkiewskiego
 20-22 odbędzie się licytacja ruchomości składają-
 cych się z: 1 maszyny „Szarpacz” do rozdrabniania
 celulozy wraz z wagą i transmisją, 2 motorów elek-
 trycznych, 1 pompy Erwo dla kwasu siarkowego,
 2 pras filtracyjnych typu chemicznego, 1 maszyny
 bębnowej „Barad” z zapędem trybowym i
 tarczami pasowymi z instalacją parową, 1 maszyn-
 ny-płóczki polophanowej ca 22 mtr. długiej, z łoż-
 yskami oraz wannami, oszacowanych na łączną
 sumę 5980 zł.
 Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w
 miejscu i czasie wyżej oznaczonym. 3211
 (—) Piotr Stefaniak,
 Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu Rewiru V.

TORUN
Olejki
 na opalanie.
 Kremy słoneczne.
 Drogerja pod łabędziem
 Toruń, Szeroka 26/28,
 3042
Urzędem
 wynajmę 36 i 14—18 pokoi.
 Oferty do „Dnia Pomorza”
 Toruń, pod nr. 3101Ck
**Z powodu
 wyjazdu**
 sprzedaje się dom, 3-poko-
 jowe mieszkanie do wynaj-
 ęcia. Zgłosz. do Admin.
 „Dnia Tczewskiego Ilustr.”
 pod nr. 20. 3218Ik

**BRACIA
 BŁOCH**
 SZEROKA 11
 polecają po cenach wyją-
 kowo korzystnych

**Rakiety
 tenisowe**
 znanych fabryk Dunlop,
 Flazengers. Prema

**Piłki Siatki
 Spodnie Koszule**
Obiady
 z 3-ech dań 75 gr. Kolacje
 od 50 gr. Potrawy patelkowe
 po znacznie niższych ce-
 nach oraz trunki i piwa pie-
 legnowane poleca Śniadnia
 Crystal Toruń - św. Katar-
 zyny 7. 2522C

Rowery
 po cenach niższych na
 dogodnych warunkach częś-
 ciowo za pożyczkę inwe-
 stycyjną. Poleca „Elektra”
 Toruń, ul. Chelmińska 4
 telefon 1526. 2677CK

BYDGOSZCZ
Pianino
 za 600 zł sprzedam. Ofer-
 ty pod „K. 494” — Biuro
 Ogłoszeń, Bydgoszcz, Dwor-
 cowa 54. 3013B

Zamienie
 stare pianino lub fortepian
 na nowy na dogodnych wa-
 runkach. Oferty „Zamiana”
 do Biura Ogłoszeń, Byd-
 goszcz, Dworcowa 54. 3014B

**Sklep Gazowni
 Miejskiej**
 w Bydgoszczy przeniesiono
 z dniem 1 czerwca 1936 r.
 z ul. Marszałka Focha 5, na
 Gdańską 37. Telef. 37-84.
 3214 B

Już czas
 3170 B
 odt. 10.—zł.
 na cwiartkę
 z kolektury

K. Rzanny
 Bydgoszcz, Gdańska 25tel. 25-33

Szkoci między sobą.
 — O Boże, Boże!
 — Co ty tak biadasz? Czy to był twój statek?

OGŁOSZENIA:
 wiersz milimetry na stronie 7-lamowej . . . . . 0,50 zł
 w tekście na pierwszej stronie . . . . . 1,00 zł
 w tekście na drugiej i trzeciej stronie . . . . . 0,80 zł
 w tekście na dalszych stronach . . . . . 0,50 zł
 Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym dru-
 kiem liczymy podwójnie.
 Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc.
 drożej.
 Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. zniżki.
 Komunikaty 50 gr za wiersz.
 Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent
 nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest iden-
 tyczny z cennikiem dla Polski, z tem jednak, że rachunki mogą
 być regulowane w guldenach gdańskich na podstawie nota-
 wań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpłaty.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI:
 W ekspedycji miejscowych agencji . . . . . 2,00 zł
 Z odnośnikiem do domu . . . . . 2,20 zł
 Przez pocztę z odnośnikiem do domu . . . . . 2,40 zł
 Pod opaską . . . . . 4,50 zł
 W Gdańsku przez pocztę . . . . . 2,32 gd; przez gońca . . . . . 2,00 gd
 W Gdańsku z odbieraniem w administracji wprost . . . . . 1,75 gd
 Zagranicą . . . . . 4,00 zł
 W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. prze-
 szkody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za
 niedostarczenie pisma.
 Redaktor odpowiedzialny:
 Wacław Wytka, Toruń, ul. Mickiewicza 41.

UWAŻY:
 Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Naj-
 mniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia
 drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy
 według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych
 nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie za-
 strzeżenie zostanie zapłaconą przewidziana w cenniku 20 proc.
 nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści
 ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani
 też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia
 ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile
 zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłosze-
 nia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądownym ściga-
 niu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane
 miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny za sprawę W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsmaus, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. D. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsz.
 Focha 12. — redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Wiktor Mielnikow, Gdynia, ul. Min. Kwiatkowskiego, gmach „Paged'u”. — Redaktor odpowiedzialny na Grudziąd: Wacław Gańcz, Grudziąd,
 Plac 23 Stycznia 10, I. — Redaktor odpowiedzialny na Tczew: Leon Formański, Tczew, Kościuszki nr. 1.
 Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Gryf” z odpow. udziałami w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja. Członkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.